

Název projektu: Oživení zapomenutých tradic v regionu
Realizátor projektu: Ekologos, o.p.s.

ANALÝZA ZAPOMENUTÝCH TRADIC REGIONU

Město Hluboká nad Vltavou a jeho blízké okolí

OBSAH

1	ÚVOD.....	3
1.1	Vymezení území.....	3
1.2	Historie území.....	5
1.3	Atraktivita cestovního ruchu.....	5
2	ANALYTICKÁ ČÁST DOKUMENTU	10
2.1	Šetření mezi místními obyvateli.....	10
2.1.1	<i>Dotazníkové šetření v rámci Jihočeských rybářských slavností.....</i>	<i>10</i>
2.1.2	<i>Dotazníkové šetření v rámci Jihočeských slavností vína .....</i>	<i>10</i>
2.1.3	<i>Šetření ohledně tradic spojovaných s Hlubokou nad Vltavou a jejím okolím.....</i>	<i>11</i>
2.2	Analýza historických a dalších dostupných pramenů	12
2.2.1	<i>Rybářství.....</i>	<i>12</i>
2.2.2	<i>Myslivectví a lesnictví .....</i>	<i>15</i>
2.2.3	<i>Vorařství.....</i>	<i>19</i>
2.2.4	<i>Vinařství.....</i>	<i>23</i>
2.2.5	<i>Krajkářství.....</i>	<i>24</i>
2.2.6	<i>Pivovarnictví.....</i>	<i>26</i>
2.2.7	<i>Jezdectví.....</i>	<i>27</i>
2.2.8	<i>Další tradice v Hluboké nad Vltavou a jejím okolí .....</i>	<i>29</i>
3	SHRNUTÍ ZÍSKANÝCH POZNATKŮ	32
3.1	Shrnutí souvislostí tradic s historií	32
3.2	Stav a potenciál jednotlivých tradic.....	32
3.3	Využití tradic ve městě Hluboká nad Vltavou a jeho okolí v cestovním ruchu	33
3.4	Zájem o tradice	33
3.5	Realizátoři tradic a spolupráce s různými navazujícími subjekty – současný stav	34
4	STRATEGICKÁ ČÁST DOKUMENTU	37
4.1	Návrhy na oživení vybraných tradic.....	37
4.1.1	<i>Rybářství.....</i>	<i>37</i>
4.1.2	<i>Myslivectví .....</i>	<i>40</i>
4.1.3	<i>Vinařství.....</i>	<i>42</i>
4.1.4	<i>Vorařství.....</i>	<i>43</i>
4.1.5	<i>Krajkářství.....</i>	<i>44</i>
4.1.6	<i>Jezdectví.....</i>	<i>45</i>
4.2	Aktivity oživující vybrané tradice v mimosezónním období.....	48
5	ZÁVĚR	50
6	SEZNAM LITERATURY A ZDROJŮ DAT	51
7	SEZNAM ZKRATEK.....	55
8	SEZNAM OBRÁZKŮ, GRAFŮ A TABULEK	56

1 Úvod

Analýza zapomenutých tradic pro město Hluboká nad Vltavou a jeho blízké okolí je součástí projektu Oživení zapomenutých tradic v regionu, který je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj v Regionálním operačním programu NUTS II Jihozápad.

Cílem analýzy zapomenutých tradic je připomenout pro region charakteristické tradice, jakými jsou vinařství, vorařství, lesnictví, krajkářství, myslivectví, pivovarnictví, jezdeckví a další tradiční řemesla, která jsou - ve srovnání s minulostí - méně rozšířená, avšak mají značný potenciál pro využití v cestovním ruchu. Tyto tradice mohou být využity zejména v rozvoji šetrných forem cestovního ruchu.

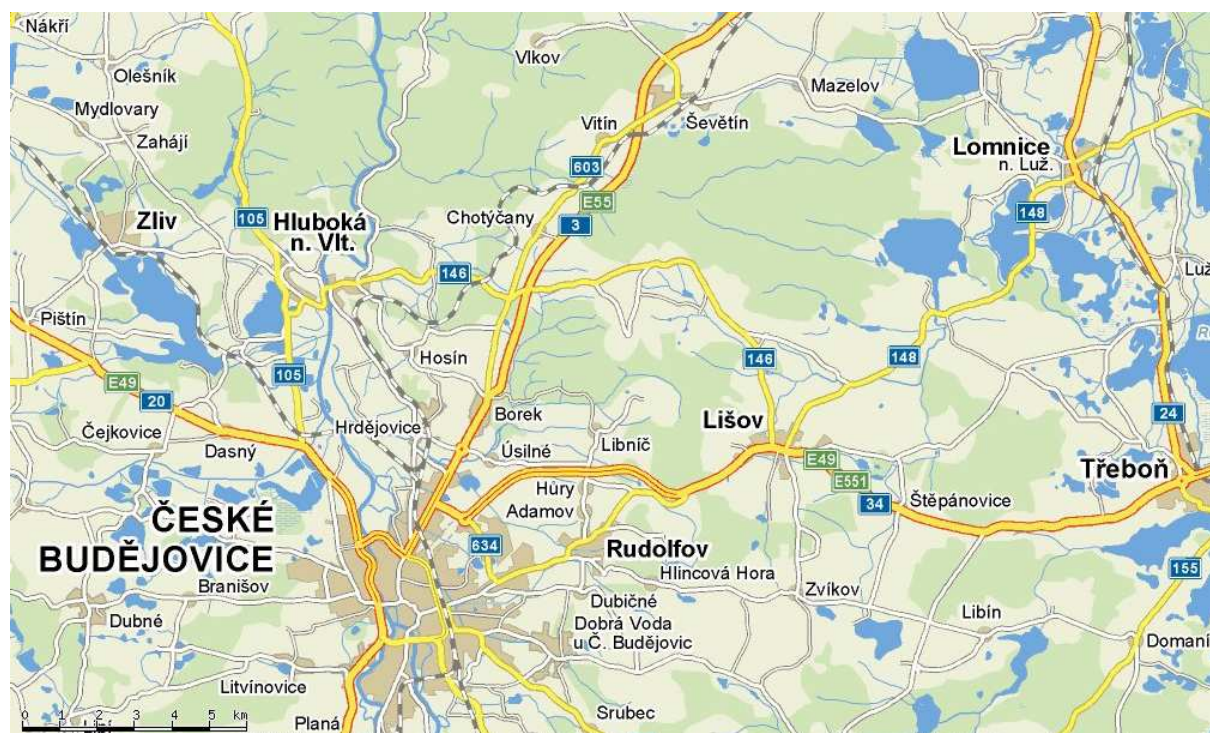
Dalším cílem analýzy zapomenutých tradic je nastavit takové aktivity, které dané tradice ožíví a přilákají do regionu turisty především mimo hlavní turistickou sezónu. Význam oživení zapomenutých tradic lze totiž spatřovat nejen v jejich připomenutí či uchování samotném, ale také v potlačení výrazné sezónnosti cestovního ruchu v oblasti Hluboké nad Vltavou a jejího okolí a v přispění k udržitelnosti rozvoje cestovního ruchu.

1.1 Vymezení území

Před samotným provedením analýzy zapomenutých tradic je důležité vymežit území, ke kterému bude analýza vztahena. Město Hluboká nad Vltavou a jeho okolí spadá do širšího regionu Jihočeského kraje a nachází se na okraji Českobudějovické kotliny, 12 kilometrů severozápadně od krajského města Českých Budějovic. Město Hluboká nad Vltavou sousedí s obcemi České Budějovice, Hosín, Hrdějovice, Dasný, Zliv, Zahájí, Olešník a Litoradlice.

Analýza zapomenutých tradic se vztahuje především k samotnému městu **Hluboká nad Vltavou**, dotýká se však i dalších obcí v jeho okolí, které dohromady tvoří **mikroregion Budějovicko – sever** (celkem je tvořen dvanácti samosprávnými obcemi). Osídlení je poměrně nevyrovnané, největší koncentrace obyvatel je v jižní a východní části mikroregionu. Jedná se zejména o oblast kolem řeky Vltavy směrem k městu České Budějovice, která začíná městem **Hluboká nad Vltavou** a pokračuje jihovýchodním směrem přes **Hosín, Hrdějovice, Borek** a **Úsilné** až k obcím **Libníč, Hůry, Adamov** a **Rudolfov**. Obce Hrdějovice a Borek těsně přiléhají k severnímu předměstí Českých Budějovic (k Nemanicím). Obce Hůry a Adamov tvoří jednu spojenou aglomeraci s městem Rudolfov, která se přimyká ke krajskému městu ze severovýchodu. Severní část zahrnující malé osady Purkarec, Kostelec, Jeznice, Líšnice a Hroznějovice, které patří k městu Hluboká, a obce **Chotýčany, Ševětín** a **Vitín**, je osídlená řídce a plní spíše zemědělskou a lesnickou funkci.

Obrázek 1 Hluboká nad Vltavou a okolí

Zdroj: www.mapy.cz

Město Hluboká nad Vltavou zahrnuje 10 katastrálních území: Bavorovice, Hluboká nad Vltavou, Hroznějovice, Jaroslavice u Kostelce, Jeznice, Kostelec, Líšnice u Kostelce, Munice, Poněšice, Purkarec. První zmínka o Hluboké nad Vltavou pochází z roku 1262.

Bavorovice a Munice se k Hluboké připojily v roce 1964. První zmínka o Bavorovicích pochází z roku 1227. Mezi zdejší zajímavosti patří selské baroko a někdejší svobodnický statek a pozdější mlýn na levém břehu Vltavy zatopený v roce 1990 vodami Hněvkovické vodní nádrže. První zmínka o Municích se datuje k roku 1384. Zdejšími zajímavostmi je selské baroko, návesní novorománská kaple a památková zóna.

Obce Jeznice a Purkarec se k Hluboké nad Vltavou připojily v roce 1984. První zmínka o Jeznici se datuje k roku 1377, místní zajímavostí je návesní kaplička sv. Václava a je spojována s osobností vídeňského sochaře Vojtěcha Lukáše. Purkarec se pyšní gotickým kostelem sv. Jiří, pamětní síní voroplavby, pomníkem purkareckých plavců a zříceninou zvanou Karlův hrádek. První zmínka o Purkarci se vztahuje k roku 1352, o Karlově hrádku k roku 1357.

V roce 1986 se k Hluboké nad Vltavou připojily Hroznějovice, Jaroslavice u Kostelce, Kostelec, Líšnice u Kostelce a Poněšice. První zmínka o Hroznějovicích pochází z roku 1379. Zajímavostí Hroznějovic je návesní kaple svatého Isidora. První zmínka o Jaroslavcích u Kostelce se datuje k roku 1360. V roce 1990 byly zatopené vodami Hněvkovické vodní nádrže. Zajímavostí je zaniklá osada Pardovice, pila a mlýn. První zmínka o Kostelci pochází z roku 1352. Místní zajímavostí je starobylý kostel sv. Vavřince. Obec Líšnice u Kostelce byla prvně zmíněna v historických materiálech v roce 1337. Místní zajímavostí je dochované selské baroko v Líšnici a dvůr Němče. První zmínka o Poněšicích se dochovala z roku 1407. Zajímavostí Poněšic je statek Lexů č.p. 7 a návesní kovárna se zvoničkou.

1.2 Historie území

Město Hluboká nad Vltavou bylo založeno na obou březích řeky Vltavy. Jeho historie je spjata s královským hradem Hluboká, který zřídil spolu s nedalekými Českými Budějovicemi v polovině 13. století král Přemysl Otakar II. jako oporu své moci na skalnatém ostrohu, pod nímž opouští řeka Vltava rybníční Českobudějovickou pánev. Osada, vzniklá v podhradí Hluboké - s původním názvem Podhrad, byla povýšena na městečko v roce 1496 Vilémem z Pernštejna. Městem se Hluboká nad Vltavou, která vznikla spojením osad Podhrad, Hamr, Podskalí a Zámostí, stala císařským rozhodnutím z roku 1907. Další majitelé hradu Hluboká Ondřej Ungnad ze Suneka, Jáchym z Hradce a jeho syn Adam postupně přestavěli středověký hrad v renesanční sídlo. Od roku 1661 do roku 1947 byl zámek v držení rodu Schwarzenbergů, kteří jej v letech 1839 - 1871 přestavěli do dnešní podoby v duchu romantické novogotiky podle vzoru anglického Windsoru. V zámku je soustředěn bohatý interiér s cenným nábytkem, jedinečné řezbářské práce, množství obrazů, vzácných goblénů, uměleckého skla a porcelánu.

Okolo zámku se rozkládá rozsáhlý anglický zámecký park s mnoha vzácnými dřevinami, ze kterého jsou krásné výhledy na blízké České Budějovice, Novohradské hory a Šumavu. Park přechází v parkovitě upravenou po staletí cíleně utvářenou hospodářskou krajinu s rybníky (Bezdrav, Munický, Naděje, Zvolenov, Poříčský) a stromořadími staletých dubů s kočárovými cestami, rozlehlými oborami a bažantnicemi. Se zámkem sousedí bývalá jízdárna, kde je od roku 1956 umístěna Alšova Jihočeská Galerie s expozicí jihočeského gotického umění, výstavou holandského malířství 17. století a výstavami českého moderního umění 20. století. Lovecká, myslivecká a rybářská tradice, kterou je Hluboká nad Vltavou proslulá, je soustředěna od roku 1841 v lesnickém a mysliveckém muzeu v barokním loveckém zámku Ohrada, postaveném v letech 1708 - 1721. Vedle loveckého zámku se nachází ZOO s převážně drobnou evropskou zvěří. Blízký Karlův hrádek založil král Karel IV. jako lovcí hrádek. V částech města v obcích Bavorovice a Munice se uchovala lidová architektura tzv. „Hlubockých blat“. Část města Purkarec je známá svou vorařskou tradicí.

Bohatá historie a kulturní dědictví města Hluboké nad Vltavou a jeho okolí jsou hojně využívány v cestovním ruchu.

1.3 Atraktivita cestovního ruchu

Na území města Hluboké nad Vltavou a v jeho okolí se nachází velké množství kulturních i přírodních atraktivit.

Hlavní skupinou kulturních atraktivit jsou **nemovitě památky**, jichž se na území mikroregionu Budějovicko – sever nachází celkem 168. Nejvíce nemovitých památek nalezneme v územním obvodu města Hluboká nad Vltavou (celkem 90, z toho v katastru Hluboké nad Vltavou 38, v katastru Bavorovic 18 a v územním obvodu obce Hosín 21). Ze seznamu nemovitých památek vyplývá, že potenciál oblasti je významný, především je nutno zdůraznit vliv rodů Schwarzenberků (zejména Hluboká nad Vltavou) a rovněž lidovou architekturu přelomu 19. a 20. století (Bavorovice, Opatovice, Vitín, Ševětín, Úsilná a další). Obecně se nemovitě památky v oblasti mikroregionu dají rozdělit do několika hlavních skupin:

Památky lidové architektury (selské baroko z přelomu 19. a 20. století)

Prakticky polovina obcí se může pochlubit památkami lidové architektury. K nejzachovalejším patří Vitín, Bavorovice (část města Hluboká nad Vltavou), Opatovice (část obce Hrdějovice), ale i Ševětín.

Památky křesťanské

Mezi křesťanské památky se řadí různé kostely, kostelíky a kapličky, kříže, pomníky, boží muka, sochy sv. Jana Nepomuckého atd. Tyto stavby se nacházejí prakticky ve všech obcích. Jejich význam je v oblasti cestovního ruchu spíše nepřímý.

Objekty postavené rodem Schwarzenbergů

Rod Schwarzenbergů uplatňoval od druhé poloviny 17. století do 40. let 20. století v celých jižních Čechách zásadní vliv. Jedním z center rodu byl zámek Hluboká nad Vltavou, kde se také nacházejí nejvýznamnější doklady o činnosti tohoto rodu. Na prvním místě je třeba jmenovat právě zámek Hluboká nad Vltavou, kterému dali Schwarzenbergové dnešní novogotickou podobu. Schwarzenbergové a jejich architekti však přemýšleli komplexně, a proto je nedílnou součástí zámku i několik dalších atraktivit. Samotný zámek je obklopen rozsáhlým parkem, a v bývalém objektu jízdárny je od roku 1956 provozována Alšova jihočeská galerie, která dle rozsahu svých sbírek a počtu návštěvníků patří k nejprestižnějším v celé republice. Dnešním centrem jezdeckého sportu je Dvůr Vondrov, který se nachází v těsném sousedství Loveckého zámku Ohrada nedaleko Munického a Bezdvorského rybníka. S objektem Loveckého zámku sousedí ZOO Ohrada, kterou ročně navštíví více než 200 tisíc návštěvníků.

Památky po důlní činnosti

Specifickou zajímavostí, která však zatím nedosahuje dostatečného významu, jsou památky po důlní činnosti, která byla důvodem vzniku či rozkvětu obcí v sousedství města Rudolfov. Jde především o Adamov, Hůry a Úsilné. Hornická historie je nejvíce spjata s městem Rudolfov, kde najdeme i nejvíce historických stop. V první řadě se jedná o objekt dnešní radnice, která bývala sídlem královského báňského úřadu. V Rudolfově můžeme navštívit též hornické muzeum, projít si dvě naučné stezky a zúčastnit se pravidelných hornických slavností. Příležitostí by bylo zprovoznění štol sv. Eliáše v Úsilném. Významnou hornickou památkou jsou taktéž Orty na Borku. Specifikum důlní činnosti se promítlo na urbanistice obcí. Město Rudolfov tak například nemá své náměstí, podobně netradiční je i skladba obcí Hůry či Adamov.

Bezesporu nejvýznamnější památkou ve sledované lokalitě je jeden z nejvyhledávanějších zámků naší země, **Státní zámek Hluboká**, který se tyčí na severním okraji budějovické rybníční pánve na příkrém ostrohu nad řekou Vltavou. Původně královský hrad Hluboká (Frauenberg) založil spolu s nedalekými Českými Budějovicemi ve 13. století český král Přemysl Otakar II. Hrad prošel složitým vývojem a jeho podobu poznamenalo čtvero přestaveb. O dnešní novogotickou podobu z roku 1871 se zasloužil rod Schwarzenbergů, v jejichž držení byl hrad od roku 1661. Vznikl tak objekt o 140 bohatě vybavených místnostech, s jedenácti věžemi (hlavní 60 metrů) a baštami, jehož členitému průčelí dominuje velký schwarzenberský znak s rodovým heslem "Nil nisi rectum" (Nic než právo). Dnešní podobu získala Hluboká za vlády Jana Adolfa II. Schwarzenberga a jeho chotě Eleonory, kteří se rozhodli pro přestavbu po vzoru královského zámku Windsor. V blízkosti

zámku se rozprostírá zámecký park v anglickém stylu. V původní jízdárně se sálem s otevřeným krovem jsou dnes instalovány sbírky Alšovy jihočeské galerie.

Obrázek 2 Státní zámek Hluboká

Zdroj: www.hluboka.cz

Mezi další kulturní atrakitivity se řadí **Alšova jihočeská galerie**, která je jediným muzeem umění v Jihočeském kraji a patří k pěti největším ústavům svého druhu v České republice. Svou činnost zahájila v roce 1953 a do názvu dostala jméno jihočeského rodáka malíře Mikoláše Alše (1852 - 1913). Jejím hlavním sídlem je od dubna 1956 někdejší neogotická jízdárna zámku Hluboká nad Vltavou a je umístěna v jeho těsné blízkosti. Galerie soustřeďuje především proslulou kolekci gotického umění z jižních Čech a Šumavy. Ta je doplněna díly českého a evropského umění 16. - 19. století s pozoruhodným souborem nizozemské malby. Významná je i kolekce českého moderního a současného umění. Tradicí jsou hudební festivaly v krásném prostředí zámku a galerie.

Obrázek 3 Alšova jihočeská galerie

Zdroj: www.hluboka.cz

Jihozápadně od Hluboké nad Vltavou se v parkové krajině mezi rybníky Munický a Zvolenovský nachází **Lovecký zámek Ohrada**. Byl postaven v letech 1708 - 1713 v barokním slohu podle projektu architekta P. I. Bayera pro knížete Schwarzenberga jako lovecký zámek, který měl sloužit k pořádání honů a honosných loveckých slavností. První lovecké muzeum na Ohradě vzniklo již v polovině 19. století (1842) a patří tak mezi naše

nejstarší muzea vůbec. V muzeu byly soustředěny rozsáhlé sbírky loveckých trofejí a vycpanin. Dnes je možno v prostorách muzea shlédnout bohatě malovaný hodovní sál s hodnotnou sbírkou historických loveckých zbraní, expozici o životě lesa, pěstování lesních porostů, vývoji těžby a dopravy dřeva, četné lovecké a myslivecké exponáty a unikátní trofeje jelenovitých. Prohlídku uzavírají expozice dokumentující vývoj rybářství a proslulého jihočeského rybníkářství. Objekt zámku je obklopen rozlehlou oborou a v jeho těsném sousedství se nachází zoologická zahrada.

Obrázek 4 Lovecký zámek Ohrada

Zdroj: www.hluboka.cz

Zoo Ohrada leží v těsné blízkosti Loveckého zámku Ohrada, v typickém prostředí jižních Čech, na břehu Munického rybníka s alejí starých dubů a výhledem na zámek Hluboká. Rozlohou nejmenší česká zoo patří také mezi nejstarší. Byla založena v roce 1937 ze soukromé iniciativy Dr. Adolfa Schwarzenberga a jeho manželky a pro veřejnost byla otevřena 1. května 1939. K vidění je zde přes 150 druhů živočichů a většina z nich patří k druhům žijícím v přírodě Evropy a mírného pásu Asie. Nechybí ani představitelé exotické zvěře. Mezi zajímavé expozice patří vodní ptáci a za pozornost určitě stojí chov vydry říční v prostorných prosklených bazénech. Parkoviště je přímo před vchodem areálu, k dispozici je občerstvení (mimo zimní měsíce) i možnost zakoupení suvenýrů. V průběhu roku jsou v zoo pořádány různé akce pro děti a mládež, např. fotosoutěže, výtvarné, literární a filmové soutěže a dětské divadelní dny se zvířecí tematikou.

Obrázek 5 Zoo Ohrada

Zdroj: www.hluboka.cz

Další skupinou jsou **atraktivita cestovního ruchu spojené s pobytem v přírodě**. Město Hluboká nad Vltavou je obklopeno malebnou jihočeskou krajinou s desítkami rybníků a bohatými lesy se zámeckými oborami a statky, kde romantickou atmosféru dokreslují jezdci na koních či zadumaní rybáři. Mikroregionem prochází hustě vyznačená **síť cyklotras a cyklostezek**. Mezi nejoblíbenější patří trasa č. 12, která má v úseku Hluboká nad Vltavou – České Budějovice charakter cyklostezky (3 metry široká, bez motorového provozu). V létě ji využívá i několik tisíc cyklistů denně.

Využití v cestovním ruchu nacházejí rovněž **četné vodní plochy**. Vedle řeky Vltavy jsou největšími vodními plochami rybníky Bezdrev, Spolský a Dvořiště. Významnou vodní plochou je vodní nádrž Hněvkovice, která se nachází v severní části obvodu města Hluboká nad Vltavou, jejíž okolí je hustě zalesněné a nabízí tak možnosti zejména pro pěší a cyklistickou turistiku.

Dle návštěvnosti je jednoznačně dominantním **město Hluboká nad Vltavou**. Během roku 2006 navštívilo zdejší zámek 230 721 návštěvníků, v roce 2007 byla návštěvnost 281 954 osob a v roce 2008 mírně klesla na 249 762 osob. Téměř stejnou návštěvnost vykazuje Zoologická zahrada Ohrada v Hluboké nad Vltavou. V roce 2008 ji navštívilo 230 331 osob.

V současnosti je Hluboká nad Vltavou rychle se rozvíjejícím městem, podporující místní podnikatelské aktivity se širokou nabídkou kulturních a sportovních příležitostí, se zázemím, které uspokojí každého návštěvníka - hotely, pensiony, kempy, chaty, ubytování v soukromí, 40 restaurací, letní plovárna s tobogánem, krytý bazén se saunou, moderní kino, otevřené i kryté tenisové kurty, zimní stadion, baseballový areál, golfové hřiště, fitness, vodní doprava, vodní lyžování a blízké letiště Hosín. Hluboká nad Vltavou se stala v poslední době díky své nabídce festivalů a výstav také kulturním fenoménem, stejně tak jako centrem sportů.

Zmíněné atraktivita jsou návštěvníkům Hluboké nad Vltavou poměrně známé. S historií, ale i současností města je však spojena i celá řada méně známých tradic, jako jsou např. rybářství, myslivectví, lesnictví, vinařství, vorařství, krajkářství, pivovarnictví, jezdeckví a mnoho dalších.

2 ANALYTICKÁ ČÁST DOKUMENTU

Analytická část je rozdělena do dvou částí. V první řadě je provedeno šetření mezi místními obyvateli ohledně vztahu k tradicím v Hluboké nad Vltavou a jejím okolí, druhá část je věnována analýze historických materiálů, dokumentů a dalších dostupných pramenů.

2.1 Šetření mezi místními obyvateli

Mezi místními obyvateli byla provedena šetření ohledně vztahu k tradicím v rámci dvou ročníků Jihočeských rybářských slavností, které organizuje Místní akční skupina Hlubocko – Lišovsko ve spolupráci s Rybářstvím Hluboká a.s., a v rámci třech ročníků Jihočeských slavností vína pořádaných společnostmi Ekologos.

2.1.1 Dotazníkové šetření v rámci Jihočeských rybářských slavností

První ročník **Jihočeských rybářských slavností** se konal v roce 2007 na hrázi rybníka Bezdrev a zúčastnilo se jej na 4 tisíce návštěvníků. Někteří z nich vyplnili dotazník, který byl k dispozici u stánku Středního odborného učiliště rybářského Třeboň a jehož hlavním cílem bylo zjistit spokojenost návštěvníků s programem a organizací slavností. Všichni respondenti vyjádřili přání, aby se slavnosti konaly každoročně, což dokazuje, že o tradice spojené s rybářstvím je na Hlubocku velký zájem. 80 % respondentů bylo z jižních Čech, převážně z Českých Budějovic. Další návštěvníci přijeli z Prahy, jižní Moravy a severozápadních Čech. Nejvzdálenější návštěvník byl z Chomutova. V programu slavností návštěvníky nejvíce zaujal výlov, ukázka ryb a vaření.

Druhý ročník Jihočeských rybářských slavností Hluboká nad Vltavou se konal 26. října 2008 na hrázi Munického rybníka. Z ankety, která byla součástí programu slavností, vyplynulo, že většina respondentů má k rybaření kladný vztah, přestože nerybaří (59 %), 22 % respondentů aktivně rybaří, 17 % má k rybaření vztah neutrální a ostatní záporný. Z těchto výsledků lze usuzovat na značnou oblíbenost této jihočeské tradice. Nejoblíbenějším bodem programu byl opět výlov rybníka. Stejně jako v prvním ročníku vyjádřili všichni respondenti zájem o každoroční opakování slavností. Nejvíce návštěvníků se přijelo na slavnosti podívat z Českých Budějovic (42 %), z Hluboké nad Vltavou (14 %), z Týna nad Vltavou (8 %), z Třeboně (5 %), Českého Krumlova (3 %) a Tábora (3 %).

2.1.2 Dotazníkové šetření v rámci Jihočeských slavností vína

Málokdo si spojuje jižní Čechy s tradicí vinařství, přesto se všechny tři ročníky **Jihočeských slavností vína** v Hluboké nad Vltavou těšily velké návštěvnosti. Myšlenka zorganizovat slavnosti vína v Hluboké nad Vltavou pochází ze zapomenuté tradice pěstování vína v hlubockém podzámčí, která je datována rokem 1534, kdy byla vinná réva vysázena tehdejším majitelem panství Ondřejem Ungnadem ze Suneku a poté udržována i Schwarzenberky, kteří však později dali přednost vínu francouzskému a vinici zrušili. Místní označení „Na Vinici“ se dochovalo do dnešních dnů, ale nyní je zámeckým parkem. Vinné

révě by se zde jistě nevedlo valně, proto se autoři myšlenky rozhodli, že vinici vysázejí pouze na části původního prostoru, na svahu pod Knížecím Dvorem ve směru ke golfovému areálu.

S aktivní přípravou prvního ročníku Jihočeských slavností vína – vinobraní na zámecké vinici v Hluboké nad Vltavou bylo započato na jaře roku 2006. Pozitivní je, že všichni oslovení (bylo jich téměř 100) uvedli, že chtějí, aby se slavnosti vína opakovaly. Zajímavé bylo, že pouze pětina dotázaných měla informace o historii původní zámecké vinice. Mezi kladně hodnocenými byly i rytířské turnaje, průvod městem (včetně místních baráčníků), vystoupení Hlubockých princezen (mažoretky) a další atrakce.

Pro jižní Čechy – kraj piva – je zajímavá též informace, že naprostá většina označila svůj vztah k vínu za kladný, polovina se přitom zajímá i o historii vína. Pouze jeden kverulant uvedl, že se o víno nezajímá. Potvrdilo se tedy, že téma vinařských slavností je nosné, což dokázala i velká účast – více než dva tisíce návštěvníků se zúčastnilo hlavního programu slavností, další pak společenského večera v Parkhotelu a Lovecké chatě.

Druhého ročníku vinobraní se podle hrubých odhadů účastnilo až pět tisíc lidí. Na dotazníkovém šetření se podílelo 104 návštěvníků a jeho výsledky byly prakticky shodné s předchozím ročníkem.

Ankety třetího ročníku vinobraní na zámecké vinici ve městě Hluboká nad Vltavou se zúčastnilo celkem 72 návštěvníků. Na otázku vztahu k vínu 81 % dotazovaných uvedlo kladný postoj, ostatní zaujímají k vínu neutrální stanovisko.

2.1.3 Šetření ohledně tradic spojovaných s Hlubokou nad Vltavou a jejím okolím

V rámci hlubockého vinobraní proběhlo mj. šetření ohledně tradic, se kterými si respondenti spojují Hlubokou nad Vltavou a její okolí. Nejčastěji bylo zmiňováno rybářství (49 %), myslivost a lesnictví (36 %), 8 respondentů si vzpomnělo na vorařství a vinařství a 1 respondent zmínil tradici krajkářství.

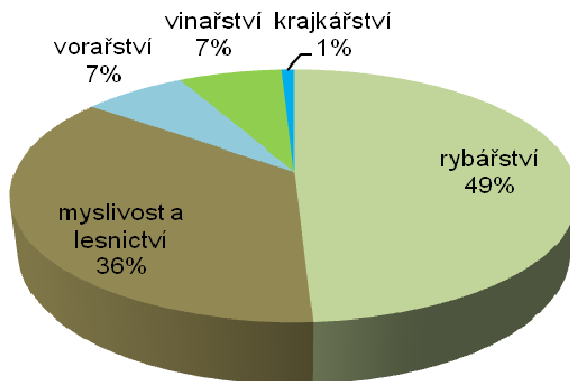
Tabulka 1 Tradice spojované s Hlubokou nad Vltavou a jejím okolím

Tradice	rybářství	myslivost a lesnictví	vorařství	vinařství	krajkářství
Celkem odpovědí	56	41	8	8	1

Zdroj: Dotazníkové šetření, které proběhlo v rámci třetího ročníku Jihočeských slavností vína

Graf 1 Tradice spojované s Hlubokou nad Vltavou a jejím okolím

S jakými tradicemi si spojujete Hlubokou nad Vltavou a její okolí

Zdroj: Dotazníkové šetření, které proběhlo v rámci třetího ročníku Jihočeských slavností vína

2.2 Analýza historických a dalších dostupných pramenů

Kapitola 2.2 je v první řadě věnována analýze historických pramenů. Další informace o zapomenutých tradicích byly čerpány z rozličných zdrojů z internetu nebo přímo u organizací a osob, které se o obnovení tradice zaslouhují.

2.2.1 Rybářství

Historie

Rybářství v Hluboké má již více než 600letou tradici v chovu ryb v rybnících. Tradice výlovů jihočeských rybníků sahá až do 16. století, kdy byly Jakubem Krčínem z Jelčan stavěny největší rybníky na Třeboňsku. Od té doby se stal Jihočeský kraj významným producentem rybího masa a s více než devíti tisíci tunami ročně vylovených ryb pokrývá 50 % produkce celé ČR. Mezi nejvýznamnější rybníkářské oblasti jižních Čech patří okolí Třeboně, Hluboké nad Vltavou, Jindřichova Hradce, Blatné, Protivína a Vodňan, Nových Hradů a Tábora.

Nejrozsáhlejší soustavy rybníků byly vystavěny v oblastech Třeboňska a Hlubocka. Komplexy rybníčních ploch utvářejí charakteristický ráz jihočeské krajiny. Protože vodní plochy patří mezi jedny z nejstabilnějších ekosystémů, přispívají tím k vysokým ekologickým hodnotám celé krajiny jižních Čech.

O tradici rybářství v první polovině 20. století informuje publikace Hluboká nad Vltavou a okolí z roku 1926 vydaná Spolkem pro ochranu a okrašlování domoviny:

„K rybářství na Hluboké náleží 117 rybníků, jejichž vodní plocha má celkem asi 2 300 hektarů. Největší rybníky jsou Bezdrev (506 ha), Munický (118 ha), Volešek (165 ha), Blatec u Dívčic (98 ha) a Zlivský (72 ha). Chovají se zde hlavně kapři, líni, štiky, candáti, pstruhoví a obyčejní okouni. Ryby se prodávají do Prahy, Plzně a do lázeňských míst.“

S tradicí rybníkářství a rybníkářství úzce souvisí aktivita **sportovního rybolovu**. O historii sportovního rybolovu v Hluboké nad Vltavou se dozvíme podrobné informace z internetových stránek Místní organizace Českého rybářského svazu Hluboká nad Vltavou.

Historicky první lidový spolek rybářů „Český rybářský klub“ vznikl 1. dubna 1923 v hostinci „U Benáků“ v Zámostí (části Hluboké nad Vltavou na pravém břehu Vltavy). Spolek se od počátku potýkal s mnoha problémy, a to především s existencí rozsáhlého schwarzenberského panství, kde docházelo zákonitě ke střetu zájmů sportovních rybářů a majitele naprosté většiny pozemků. Zápisy ze schůzí svědčí o složitých jednáních a ústupcích ze strany rybářů, potížích s nájmem revíru od městské rady v Hluboké nad Vltavou a dalšími těžkostmi, které dnes působí téměř neuvěřitelným dojmem. Příkladem může být nájemní smlouva mezi rybářským klubem a správou rybníkářství (knížecího velkostatku) v Hluboké na část potoka mezi soustavou rybníků a jeho ústím do Vltavy. Ustanovení týkající se nutnosti umožnit zdarma rybolov dalším osobám, ale především body týkající se povinnosti umožnit v pronajaté vodě dvakrát do roka výlov ryb (aby bylo manifestováno rybářské právo majitele) a především nemožnost lovit ryby uniklé z rybníků velkostatku, by se dnes součástí žádné smlouvy nestaly. To jen dokládá, v jak obtížné pozici naši předchůdci byli, a proto je povinností celého vedení dnešní místní organizace postupně vznikající a často složitě vybojované právo rybolovu i majetek nejenom udržet, ale podle možností i rozšířit.

Rybolov byl po 1. světové válce provozován nejdříve na přítocích Vltavy (Dehtářském potoce, Čertíku), posléze i na části Vltavy spadající do pravomoci městské rady v Hluboké nad Vltavou. Po 2. světové válce došlo k mnoha společenským změnám, které postupně vyústily do vzniku rybářského revíru na Vltavě mezi Hlubokou nad Vltavou a Purkarcem. K revíru byla později přičleněna opuštěná pískovna nacházející se jižně od Hluboké nad Vltavou na levém břehu Vltavy. Bylo vybudováno vlastní rybochovné zařízení Hanousky i další rybníky sloužící k chovu ryb. Rozhodující částí revíru ale vždy byla řeka Vltava. Rybolov na ní procházel mnoha peripetiemi, přes trvalé a dlouholeté zatížení vody splašky z papíren ve Větřní, úpravy koryta a jezu v Hluboké až po jednorázové otravy.

Obrázek 6 Rybolov po 1. světové válce

Zdroj: Místní organizace Českého rybářského svazu Hluboká nad Vltavou

V souvislosti s výstavbou jaderné elektrárny v Temelíně byla Vltava na sklonku minulého století ve Hněvkovicích spoutána přehradou, která prioritně slouží potřebám elektrárny. Přínosem byl kromě zřejmého vyčištění vody ve Vltavě vznik rozsáhlého revíru Vltava 21 - 22 – údolní nádrž Hněvkovice, který dosahuje délky 24 km a rozlohy okolo 262 ha (v závislosti na úrovni hladiny v nádrži).

Obrázek 7 Archivní snímek Místní organizace Českého rybářského svazu Hluboká nad Vltavou

Zdroj: Místní organizace Českého rybářského svazu Hluboká nad Vltavou

Současnost

V Českobudějovické pánvi v povodí Vltavy je výrazná českobudějovicko-hlubocká rybníční skupina s největším rybníkem **Bezdvrem**. Z ostatních rybníků této skupiny je z turistického hlediska zajímavý např. **Munický rybník** v blízkosti Hluboké nad Vltavou a zámečku Ohrada, kde je muzeum věnované myslivosti a rybářství.

Informace k současnému rybářství v okolí Hluboké nad Vltavou podávají především internetové stránky společnosti Rybářství Hluboká a.s., která navázala na starou tradici produkce ryb a využívá pro ni i moderních zkušeností. Na rozdíl od Místní organizace Českého rybářského svazu, která je zaměřena na sportovní rybolov, se společnost věnuje především profesnímu rybářství. Společnost vlastní 2 660 ha rybníků. Roční výlov tržních ryb činí cca 1 300 t, především kapra (1 200 t) a dalších druhů ryb, hlavně candáta, štiky, sumce, býložravých ryb, lína, bílých ryb a některých dalších druhů včetně okrasných ryb a jeseterů. Produkci 1 300 t ryb se Rybářství Hluboká a.s. podílí 9 % na celkové produkci sladkovodních ryb v České republice. Společnost disponuje vlastními sádkami o celkové kapacitě 900 tun tržních ryb. Dále tato firma vlastní rybí líheň v Mydlovarech. Velkého úspěchu bylo dosaženo uzavřením smlouvy o „Smluvním dodavateli Pražského hradu“. Významný podíl na obchodní činnosti má produkce a obchod s okrasnými rybami, jesetery a násadami různých druhů ryb pro rybářské revíry.

Sportovní rybolov včetně lovu na dírkách¹ ve vlastních rybářských revírech je vyhledávanou a hospodářsky významnou aktivitou. Společnost provozuje sportovní rybolov na třech různých rybnících. Jednoznačně špičkovým revírem, který se nachází 9 km od Hluboké nad Vltavou blízko obce Zliv, s veškerými atributy “exkluzivní vody”, je rybník Jaderný s rozlohou 24 ha. Je přístupný po celém obvodu, lemovaný příjezdovou cestou. Rybník je obsazen kapry, candáty, štikou, sumci, úhoři a amury. Podevrážský rybník s rozlohou 3,24 ha je revírem pro širokou rybářskou veřejnost. Rybník je dobře přístupný, a protože je zasazen z velké části v lesním porostu, je oázou klidu. Rybářským revírem, určeným pro nejširší veřejnost je rybník Mydlovarský s rozlohou 34 ha. Nalézá se nedaleko malého městečka Zliv.

Místní organizace (MO) pečuje o revír Vltava 21 - 22 Údolní nádrž Hněvkovice (spolu s dalšími MO), který se nachází mezi hrází nádrže a jezem v Hluboké nad Vltavou. K revíru patří zatopené pískoviště v Hluboké nad Vltavou o rozloze 2 hektary na levém břehu.

Rybářství Hluboká a.s. provozuje pro všechny příznivce stále populárnějšího lovu na dírkách tento druh lovu na rybníce Mydlovarský. Rybník o rozloze 34 hektarů se nachází nedaleko městečka Zliv. Je bohatě zarybněn pstruhem duhovým a štikou. Lov na dírkách je možný od prosince do března dle aktuálních podmínek vycházejících ze síly ledu. V roce 2009 byl lov na dírkách zahájen 9. ledna.

Také společnost Lesy Hluboká nad Vltavou a.s. má pronajatý jeden rybník, který využívá ke komerčnímu chovu kapra bez povolení ke sportovnímu rybolovu. Pro sportovní rybolov se využívají zavlažovací nádrže ve školkařském středisku, které jsou každoročně vylovovány a rybí produkce slouží ke zlepšení finanční stránky hospodaření společnosti.

Nejviditelnější akcí, která dostává tradici rybářství do povědomí širší veřejnosti, jsou **výlovy rybníků** a **Jihočeské rybářské slavnosti**, které popularizují slavnostní výlovy jihočeských rybníků a propagují tradice rybníkářství v jižních Čechách. Při sledování výlovu rybníka je zajištěn bohatý program, doprovázený konzumací výrobků z rybího masa na hrází rybníka, obřadem "Pasování na rybáře", obědem v rybí restauraci, vystoupením lidové hudby a dalším atrakcemi nejen pro děti. Jihočeské rybářské slavnosti organizuje Místní akční skupina Hlubocko – Lišovsko a jsou spolufinancovány Jihočeským krajem a Evropskou unií.

2.2.2 Myslivectví a lesnictví

Historie

Myslivectví a lesnictví má v okolí Hluboké nad Vltavou bohatou a dlouholetou tradici, o čemž svědčí i množství dochovaných historických dat.

Myslivosti byla na Hluboké nad Vltavou věnována odedávna odborná péče, která přispěla i ke zvýšení krajinných krás nejbližšího okolí, čehož je dokladem revír Zámecký, Stará Obora, Nová Obora a revír Poněšický.

Zámecký revír je pouze revírem honebním. Lesní plocha má asi pouze 150 ha, z čehož většina jsou remízy pro zvěř. Je to vlastně lovecký park. Před válkou se střílivalo za jediný den v části na západ od Munického rybníka přes 2 000 bažantů. V tomto revíru jsou chováni hlavně bažanti a srnčí zvěř, kterou je možné vidět ze samého náměstí na Poskalské louce v tlupách až přes 20 kusů.

¹ Lov na dírkách, též lov ryb pod ledem, je zimním způsobem rybolovu – loví se na zamrzlé hladině, do které se vyvrtávají díry, kde se na speciální nástrahu, zvanou marmyška, loví. V ČR je tento způsob lovu zakázán a je možné ho provozovat na základě výjimky jen v některých soukromých revírech. (Zdroj: Český rybářský svaz)

Stará Obora byla zřízena na levém břehu Vltavy v letech 1766 – 1771 Josefem Schwarzenbergem. Má výměru 1 507 hektarů a chová se v ní zvěř dančí, černá a mufloni. Před válkou bývalo odstřelováno asi 200 kusů. V letech válečných byl stav zvěře značně zredukován. Nynější zimní stav zvěře činí asi 100 daňků, 25 kusů zvěře černé a 20 muflonů. Ve Staré Oboře je možné sledovat, jak se lesníci snažili a stále snaží uvést v soulad zájmy myslivosti s lesnictvím. Stará Obora je vlastně z valné části přírodním parkem.

Revíry Nová Obora a Poněšice rozkládající se na pravém břehu Vltavy a purkarecký revír na levém břehu Vltavy jsou oborami, kde se chová vysoká zvěř, především jeleni. Celková výměra činí asi 2 000 hektarů a zimní stav „vysoké“ čítá zhruba 100 kusů. Přístup je povolen pouze za souhlasu lesního ředitelství v Hluboké nad Vltavou.

Před válkou byly ve zdejších lesích pořádány veliké hony koncem října a široko daleko proslulá honební sezóna trvala celý týden. Postříleno bývalo několik tisíc kusů. Jejím vrcholem bývala nadhánka na dančí a černou zvěř ve Staré Oboře.

V knize Hluboká nad Vltavou a její okolí vydané Spolkem pro okrášlování a ochranu domoviny v roce 1926 je popsáno lesnictví a myslivectví v době před rokem 1926:

„Hvozdy okolí hlubockého jsou většinou majetkem Schwarzenbergova rodu. Měří asi 11 850 hektarů, z nichž asi 7 000 tvoří souvislý celek prostírající se po obou březích Vltavy od Hluboké až po Purkarec a Jaroslavice. Ve zdejších lesích se pěstují zejména tyto domácí dřeviny: smrk, borovice, jedle, modřín, buk, dub, lípa, habr, olše, jasan, javor a bříza. Mimo to i mnohé exoty, např. z jehličnatých vejmutovka, jedle Douglasova a jiné různé druhy smrků a jedlí, z listnatých pak zejména různé druhy dubů. Dříví toto jest zpracováváno částečně na pile p. Schwarzenberga v Zámostí, ostatek pak prodává se domácím pilařům, zejména v Českých Budějovicích, Lišově, Bukovsku, Týně nad Vltavou atd. Pokud gravituje k vodě, dopravuje se ke břehům Vltavy a odtud je plaveno po vorech do Prahy a dále do Saska. V době poválečné však konzumují pražské pily většinu plaveného dříví, takže do Saska jde již jen malý zlomek starým odběratelům, kteří odebírají již přes 70 let toto dříví z Čech. Lesům hlubockým byla vždy věnována zvláštní péče. V čele ústřední lesní správy (nyní lesní inspekce) bývali vždy výborní odborníci, kteří prováděli pokusy o zlepšení a zmodernizování lesního hospodářství v prvé řadě v lesích zdejších.“

V časopise Obnovená tradice je tradici lesnictví a myslivectví věnováno množství článků. V následujícím textu jsou obsaženy úryvky některých z nich.

O založení bratrstva hlubockých myslivců, které fungovalo po dobu více než čtvrt tisíciletí, se píše v č. 6 a 28 časopisu Obnovená tradice:

„Koncem 17. století byla na Hluboké založena zvláštní, možno říci jedinečná organizace myslivců, která byla jediná svého druhu v českých zemích. V květnu roku 1692 si podali hlubočtí myslivci žádost knížeti Ferdinandu Schwarzenbergovi o povolení bratrstva hlubockých myslivců. Kníže Ferdinand vyslovil bratrstvu svou podporu. Činnost bratrstva byla pestrá. Pozůstávala v účasti při církevních slavnostech, ve cvičných střelbách na hlubocké střelnici, v úhradě pohřebních nákladů, v příplatcích na krmení koní, v poskytování příspěvků početným rodinám a v jiných sociálních činnostech, např. v podpoře nemajetných učňů v myslivosti. Roku 1699 získalo bratrstvo s knížecím souhlasem své stanovy. Jejich stylizace připomíná stanovy církevní. V letech 1726 – 1827 byla činnost bratrstva přenesena do Českého Krumlova, pak se vrátila zpět na Hlubokou. Činnost bratrské pokladny se rozšiřovala a udržela se až do roku 1942, kdy její činnost musela být ukončena. Tato pozoruhodná organizace plnila dobře své poslání po dobu 250 let.“ (čas. Obnovená tradice, č. 6)

„Sídlem spolku byla Hluboká nad Vltavou, do roku 1885 nazývaná Podhrad, která byla v době jeho založení připojena k Hosínu. Právě tato okolnost je příčinou, že se občas setkáváme s mylným tvrzením, že spolek vznikl v Hosíně.“ (čas. Obnovená tradice, č. 28)

Péči o lesy a o zvěř vlastní Schwarzenberkům dokládá článek s názvem „Schwarzenberské lesní hospodářství a myslivost ve vzpomínkách“:

„Schwarzenberské lesní hospodářství a myslivost se mohly pyšnit příkladnou péčí o lesy i zvěř. Lesníci, kteří byli dříve zaměstnáni ve schwarzenberských službách, pečovali o svěšené lesy doslova s láskou, elánem i vysokou odborností, podobně jako jejich předchozí generace. V Hluboké nad Vltavou byla k organizaci lesního velkostatku Krumlov zřízena vlastní kvalitní zařizovací kancelář, která zpracovávala nové lesní hospodářské plány i jejich obnovu. Lesní hospodářství i myslivost zde byly na vysoké úrovni a využívalo všech dostupných novinek tehdejší vědy, cílem bylo stále se zlepšovat.“ (čas. Obnovená tradice, č. 33)

Tradiční hony na černou zvěř přibližuje článek s názvem „Dávné hony na černou zvěř v okolí Hluboké“:

„Hluboká je proslulá svými velkými hony na černou zvěř a po zásluze je tím známa i za hranicemi. Nádhera těchto hlubockých honů na divoká prasata byla v Evropě známa nesporně tak jedinečně, jako nádhera esterházyovských² honů na jeleny u Blatenského jezera. Obora v blízkosti Hluboké, ve které se chovalo asi 800 kusů této zvěře, již se v oné době na jednom honu střílelo asi 300 kusů. Tyto hony se odbývaly s patřičnou pompou, jaká již nyní, z pochopitelných důvodů, není moc známa.“ (čas. Obnovená tradice, č. 21)

K myslivectví se váže také **tradice tzv. parforsních honů**. Jedná se o krásnou a obtížnou jezdeckou disciplínu, která má dlouholetou tradici a jejíž kořeny sahají snad do prvopočátku jezdeckví. První poválečný parforsní hon v Čechách popisuje stejnojmenný článek z časopisu Obnovená tradice:

„Lov byl charakterizován vycvičenou smečkou parforsních psů, loveckými signály a hudbou, slavnostními jezdeckými oděvy, složitou organizací a krásnými ceremoniály. Byl událostí nevšední a vlastní úlovek na honu s přesně stanovenými pravidly, neměl podstatný význam. Lovilo se na koních, psi šli po stopě lovené zvěře a orientovali se čichem. Jeho průběh trval delší dobu, až osm hodin, a byl pořádán i v těžších a nepřehledných terénech. Parforsní hon, označovaný též jako „francouzská štvanice“, se k Hluboké nad Vltavou váže již od konce 17. století, kdy hlubocký kníže Ferdinand Schwarzenberg zakoupil smečku anglických psů.“ (čas. Obnovená tradice, č. 12)

Současnost

K tradici myslivosti a lesnictví najdeme také spoustu odkazů na internetu, což dokazuje, že tato tradice je, stejně jako rybářství, stále živá.

S historií lesnické a myslivecké tradice v Hluboké nad Vltavou, které sahají až do dob počátku vládnutí šlechtických rodů místního regionu, nás seznamují internetové stránky společnosti **Lesy Hluboká a.s.** Společnost poskytuje komplexní lesnické a myslivecké služby, mezi které patří pěstební činnost, těžba a zpracování dřeva, doprava dříví, výroba sadebního materiálu, myslivost s možností organizace poplatkových lovů a zpracování ryb včetně výroby pravého lososového kaviáru.

---

² Esterházyové byli starobylým šlechtickým rodem v Maďarsku. Hrabě János Esterházy nebo Ján Esterházi (1901 - 1957) byl významný politický činitel maďarské menšiny v Československu a v období Slovenského štátu. Historickou tradicí rodu bylo pořádání honů na jeleny v okolí Blatenského jezera za doprovodu výmarských ohařů. (Zdroj: wikipedia.org)

Myslivost na Hluboké má dlouholetou tradici. Odpradávná byly honitby z okolí Hluboké vyhledávanými loveckými revíry s hojností drobné zvěře, včetně vodního ptactva, z nichž nejčetnější je kachna divoká. Společnost má pronajaté honitby v blízkosti zámku Hluboká, který je dominantou regionu. Možnost lovů v jeho bezprostřední blízkosti umocňuje zážitky lovců při honech v místních bažantnicích. Společnost zajišťuje líhnutí bažantů a kachní zvěře ve vlastních líhních a to nejen pro vlastní potřebu, ale i pro okolní myslivecká sdružení a ostatní zájemce o tuto zvěř.

Obrázky 8 a 9 Lovecká chata spol. Lesy Hluboká a.s.

Zdroj: www.caviar.cz

Obrázky 10, 11 a 12 Lovené ptactvo

Zdroj: www.caviar.cz

Myslivost provozuje rovněž společnost **Rybářství Hluboká a.s.** ve dvou vlastních honitbách.

Také **disciplína parforsních honů** se k nám opět po letech vrací a získává si své příznivce a obdivovatele. Dávno nejde o zabíjení zvěře, ale o úžasný sportovní zážitek, navíc vždy spojený s velmi příjemným společenským setkáním lidí, jejichž společným koníčkem jsou právě koně a kteří právě v ten den, kdy se setkají a prožijí hon, získají také spoustu společných zážitků, a tím i témat k rozhovorům a předávání poznatků a zkušeností.

V Hluboké nad Vltavou se také každoročně na konci června konají **Ohradské a národní myslivecké slavnosti**. Tato akce navazuje na bohatou lesnickou tradici loveckého zámečku. V zámeckém areálu se odehrává víkendová slavnost plná zajímavých akcí, jako jsou například dřevorubecké soutěže, představení loveckých a záchranářských plemen, rybářské soutěže apod. K tomu všemu tvoří kulisu jihočeské folklórní a hudební soubory. Součástí slavností je i pravý jihočeský jarmark či ochutnávky zvěřinových specialit.

2.2.3 Vorařství

Vorařství patří dnes již k zaniklým tradicím. K zániku voroplavby přispělo rozšíření železniční a automobilové dopravy, budování přehrad a omezení využití dřeva ve stavebnictví. Poslední plavba z Červenských proudů k Orlické nádrži se uskutečnila v roce 1960.

Historie

O voroplavbě na Vltavě existují nepřímé zprávy z 12. století. Ve středověku sloužil k těmto účelům téměř celý tok Vltavy (od Vyššího Brodu). Přepravovaly se i jiné suroviny jako například sůl. Na přelomu 19. a 20. století se ročně na Vltavě převáželo s pomocí vorů asi 0,5 mil. m³ dřeva, které mířilo hlavně do Německa. Vorařina byla hlavní obživou obyvatel pražského Podskalí.

„Dnes již zaniklá historická profese voroplavby měla na Vltavě i na dalších českých řekách značný význam. Například ještě na začátku minulého století se zasloužila o to, že do Prahy a ještě dále, tedy až do Hamburku, ročně dopravovala až 400 tisíc plnometrů šumavského dřeva.“ (čas. Obnovená tradice, č. 24)

Mezi typické vorařské vesnice patřil Purkarec a dnes již zaniklé Jaroslavice. O historii voroplavby se nejvíce dozvíme z článků v časopisu Obnovená tradice:

„V Purkarci se těžené dříví z lesů dopravovalo po významné dopravní tepně – řece Vltavě – již ve 14. a 15. století. Kácení a plavení dřeva bylo po zemědělství druhým nejvýznamnějším zaměstnáním chudých obyvatel Purkarce. Velkého rozmachu se voroplavba těšila v době pobělohorské. Od roku 1873 v Purkarci působila celá řada spolků. Jeden z nejvýznamnějších a působících dosud je spolek Vltavan, založený v roce 1902. Byl to spolek vzájemně se podporujících plavců, rybářů a pobřežních.“ (čas. Obnovená tradice, č. 12)

„Z Jaroslavic pocházeli zkušení „vrátní“ – plavci, kteří museli podrobně znát celý místopis řeky a okolí z Vyššího Brodu až do Prahy. Odpovídali za vor, lidi i náklad a měli vyšší příplatky než ostatní. Když neuspěli u zkoušek, museli za rok opakovat. Práce plavců byla těžká a nebezpečná, proto se ji plavci snažili zpříjemnit při harmonice v plaveckých hospodách a složili i několik plaveckých písní.“ (Růžičková, A., 2001)

S tradicí voroplavby je spojován i typický vorařský folklór, především pak lidové písně. „Přes zánik plavecké profese je stále živá tzv. šífařská píseň, která tvoří nedílnou součást lidového folkloru na jih od Prahy a přináší lidem radost i potěšení při vzpomínce na časy zašlé plavecké slávy obzvláště po jihočeských řekách.“ (čas. Obnovená tradice, č. 27)

O vorařství v okolí Hluboké se nejvíce dozvíme z internetových stránek **spolku Vltavan Purkarec**, který je jedním ze čtyř stejnojmenných spolků Vltavan Praha, Vltavan Davle a Vltavan Štěchovice. Podpůrný spolek Vltavan v Purkarci založili především lidé zaměstnaní jako lesní dělníci v hlubockém a poněšickém polesí, kteří v podzimním a zimním období pracovali v lesích a připravovali porážené dříví pro dopravu po řece Vltavě do Prahy a dále do Německa. Dříví bylo dopravováno na tzv. vaziště – splazy, kde se třídilo a počátkem jara se klády svalovaly do řeky a plavci z nich vázali jednotlivé tabule - vory o 14 až 16 kládách a připravené jednotlivé tabule se spojovaly a tvořily tzv. pramen, tj. voroplavební jednotka zákonem stanovené délky a šířky s vybavením. Průměrná délka bývala 80 - 140 metrů.

Spolek byl založen v roce 1902 jako spolek vzájemně se podporujících lesních dělníků, plavců, rybářů a pobřežních při úmrtí, úrazech a nemoci. Svou první slavnost tzv. "Zaražení spolku" spolek pořádal v den Nanebevzetí Panny Marie 15. srpna 1902. První historický prapor si členové pořídili v roce 1903 a slavnostně byl vysvěcen v kostele sv. Jiří dne 15. srpna 1903. Tento den se stal pro spolek památným a dlouhá léta se 15. srpna každoročně v Purkarci oslavoval vznik a založení spolku Vltavan v Purkarci.

K 3. listopadu 1907 deputace spolku odevzdala dva diplomy čestného členství do rukou jeho jasnosti Adolfovi Josefu, knížeti ze Schwanzerbergu, vévodu krumlovskému, rytíři zlatého rouna c.k. majoru a Janu Adolfovi knížeti ze Schwarzenbergu, dědičnému princovi a protektoru spolku.

V jubilejním roce 1972 členové a příznivci Vltavanu vybudovali svépomocí na návsi památník „Všem voroplavcům Vltavanu z Purkarece a okolí“.

K 75. výročí založení spolku v roce 1977 byla pro veřejnost otevřena „**Síň tradic jihočeské voroplavby**“. „Síň“ byla vybudována rovněž svépomocí, původně v domku č.p. 33 paní Marie Šlechtové. Největší podíl na vybudování měl nejstarší člen spolku (od roku 1924) František Vondrášek – jednatel spolku, lesní dělník, plavec s vrátenským patentem pro plavbu až do Hamburku a též purkarecký převozník. Pan Vondrášek sám vyrobil pro „Síň“ nejzákladnější exponáty a ve vltavanské kronice zevrubně popsal postup vázání vorů a pramenů. V tomto objektu byla expozice voroplavby až do roku 1993. V roce 1991 paní Šlechtová uplatnila nárok na vrácení objektu.

„Síň“ voroplavby byla znovu otevřena v roce 1995 v objektu č.p. 86, v budově bývalého místního národního výboru. Na objektu byly provedeny nezbytné stavební úpravy. Síň byla rozšířena o informativní expozice dalších spolků Vltavanu Praha, Davle a Štěchovic.

Od roku 1992 působí spolek jako samostatný pod názvem „Spolek Vltavan Purkarec“.

Obrázek 13 Prapor Spolku Vltavan Purkarec

Zdroj: www.vltavan.cz

Spolky Vltavan se od samého začátku těšily velké vážnosti a zájmu všech místních i okolních obyvatel. Hlavně jejich slavnostní průvody ve stylových krojích s historickými prapory a se spolkovými kapelami byly a jsou ozdobou každé z jejich oslav. Do spolků Vltavan se hlásily mnohé významné osobnosti nebo se stávaly čestnými členy (herci, malíři, hudebníci, primátoři atd.). Spolky mezi sebou udržují nadále úzké přátelské a kulturní styky. Udržují přátelství i s dalšími mnohými spolky a organizacemi podobného charakteru v místě a okolí („Dělnická beseda Havlíček Řevnice“ u Prahy, hasiči apod.). Plesy vltavanů jsou stále velmi oblíbené a tvoří významnou část kultury v místech působení spolků.

Obrázek 14 ukazuje typické oblečení plavců – manšestrové nebo štruksové kalhoty ohrnuté nad kotníky, nízké holinky, silné košile bez nákrčků, vesta, kazajka, šátek okolo krku, v chladu krátký silný kabát a čepice se štítkem nebo klobouk.

Obrázek 14 Vltavanské kroje

Zdroj: www.vltavan.cz

Již od samého vzniku si jednotlivé vltavanské spolky pořizovaly sváteční charakteristické kroje. Po vzoru pražských vltavanů jsou to kroje v podstatě jednotné, které se liší jen typem pokrývky hlavy. Jsou to bílé plátěné kalhoty, modré sako se zlatými knoflíky a kotvičkami, červenobílá pruhovaná košile, kolem pasu červená šerpa a na hlavě nízký tvrdý černý lesklý cylindr se širokou, kobaltově modrou stuhou. V Davli místo klobouků se původně nosily tmavomodré „kastrůlky“ s kšiltem a bílou stuhou. Později davelští začali nosit a dodnes nosí bílé čepice s kotvičkami. Ve Štěchovicích členové spolku Vltavan nosí tmavomodré čepice s kotvičkami. Purkarečtí vltavané původně nosili tmavé klobouky s modrou stuhou a od roku 1958 nosí černé, později tmavomodré čepice rovněž s kotvičkami.

O vzniku kroje nejsou dostatečné doklady a traduje se, že kraj je dědictvím po revolučních námořnících francouzského obchodního loďstva. Dodnes se takový anebo některé jeho součásti nosí ve Středomoří, na lodích a v přístavech francouzského a italského jihu. O jeho dovezení do Čech existují dvě verze, tradované a konzervované ústním podáním. První tvrdí, že byl inspirován potomky francouzských emigrantů, z nichž se někteří po Velké revoluci usídlili i v Podskalí, zdomácněli a někteří jejich potomci se stali členy Vltavanu. Ti pak navrhli prostřednictvím tehdejšího jednatele Šimona Orazského v roce 1872, jak stojí v zápise, tento kraj. Byly to například rody Debreé, Marat, Švalié a další. Druhá verze praví, že kraj přivezl ze svých cest podskalský rodák a spoluzakladatel Vltavanu František Dittrich, purkmistr královského města Prahy. Návrhem prý pověřil rovněž Šimona Orazského, neboť nejen s ním, ale s celým tehdejším vltavanským výborem byl jako rodák a usedlý soused podskalský téměř v denním styku.

Přes 100 let trvání vltavanských spolků je dostatečným předpokladem, že spolky zdárně proplují i 21. stoletím. Od samého počátku vzniku spolky působí jako samostatné organizace, aniž by usilovaly o sloučení pod jedno vedení. Jen jednou - v červnu v roce 1939 - projeví pražští vltavané snahu o sloučení všech spolků pod jedno ústředí, ale tato snaha se nesešla s příslušnou odezvou a snad právě proto spolky překonaly různá úskalí a existují dodnes.

Mimořádnou příležitostí pro vltavanské spolky byl rok 1996. V tomto roce se spolky dozvěděly, že obdobná vorařská sdružení existují i v dalších evropských státech a v Kanadě a že každé dva roky organizují společná setkání. Na jedno takové mezinárodní setkání byli zástupci spolků Vltavan v roce 1997 pozváni a 10. května se účastnili setkání v Muldenbergu u Klingelthalu v Německu. Na tomto mezinárodním setkání byly získány cenné poznatky a písemné materiály o činnosti obdobných spolků v Evropě. Na základě získaných poznatků bylo rozhodnuto, že je nutné, aby se i vltavanské spolky staly co nejdříve řádnými členy mezinárodní asociace vorařských spolků. V roce 1999 byly na výborové schůzi

mezinárodní asociace v Unterrodachu a v Kloster Bauzu za účasti zástupců českých spolků vltavanské spolky přijaty za členy mezinárodní organizace.

Pro zjednodušení styků s ostatními vorašskými spolky v Evropě a hlavně s vedením mezinárodní asociace se vltavanské spolky rozhodly od roku 1999 vystupovat pod společným názvem „Vltavan Čechy“ – společenství vltavanských spolků Praha, Davle, Štěchovice a Purkarec. „Vltavan Čechy“ svou činností navazuje na tradice spolkového života lidí kolem Vltavy. Posláním „Vltavanu Čechy“ je podporovat a organizovat kulturní a národní život lidí, kteří mají vztah k řece Vltavě, jeho historii, tradicím a současnosti, zastupovat a chránit zájmy sdružených subjektů, poskytovat jim pomoc a vytvářet ke vzájemné spolupráci potřebnou základnu.

Subjekty sdružené ve „Vltavanu Čechy“ si ponechaly samostatnost svého právního postavení, majetku a činnosti. Pod názvem „Vltavan Čechy“ se členové jednotlivých vltavanských spolků společně účastnili mezinárodního setkání v Rakousku – v Oberdrautalu v Korutanech v roce 2000, na horním toku řeky Drávy, kde se konal 12. ročník mezinárodního setkání vorašských spolků. V roce 2001 členové „Vltavanu Čechy“ zorganizovali a zajistili mezinárodní setkání představitelů vorašských spolků z 10 států Evropy s oficiálním pracovním a kulturním programem v Praze, ve Štěchovicích a také v Purkarcu a na Hluboké nad Vltavou.

Současnost

V současnosti nese tradici vorašství v okolí Hluboké nad Vltavou **Vorašské muzeum Purkarec - síň voroplavy na Vltavě**.

Síň obsahuje sbírku dobových předmětů, náradí a dokumentů. Jsou zde instalovány informativní panely o spolcích Vltavan. Síň je dokladem práce a způsobu života vorařů a šífařů v povodí Vltavy. Muzeum je přístupno od května do září každý den kromě pondělí.

Obrázek 15 Vorašské muzeum Purkarec

Zdroj: www.vltavan.cz

Od roku 2006 se jednou ročně (obvykle v červenci) v Purkarcu konají **závodů dračích lodí**. Na třetí ročník závodu se v červenci 2008 sjelo více než tisíc soutěžících. Událost, která se řadí mezi pět největších klání dračích lodí v České republice, přilákala do malé obce na břehu Vltavy na Hněvkovické přehradě davy návštěvníků. Po řece pendlovalo šest dvanáctimetrových otevřených kánoí s dračí hlavou na přídi a ocasem na zádi, poháněných dvacetičlennými posádkami s kormidelníkem a pod velením bubeníka, který udával tempo. Celkem soutěžilo 53 posádek. Týmy byly smíšené a v každém z nich musely figurovat

nejméně čtyři ženy. Tři posádky ale byly výhradně ženské a utkalo se i několik dětských týmů. Na dvousetmetrovém závodním úseku si změřili síly soutěžící ze všech koutů České republiky. Nejstaršímu účastníkovi bylo 72 let, nejmladšímu 4 roky.

2.2.4 Vinařství

Historie

O vinařství není v dochovaných historických materiálech mnoho zmínek.

V Pamětech města Hluboké (1923) se píše o panské vinopalně:

„Vinopalna panská, začátkem 16. století vystavená, nebyla již v roce 1677 v činnosti. Po roce 1780 byla přestavěna v obytný dům.“

O téměř zapomenuté tradici vinařství v Hluboké nad Vltavou se dozvíme více v souvislosti s pořádáním Slavností vína společností Ekologos o.p.s. na internetových stránkách společnosti i města.

Vinobraní v Hluboké nad Vltavou není úplně novodobou záležitostí. Tradice vinařství v tomto městě sahá do roku 1534, kdy zde byla vinná réva vysazena tehdejším majitelem panství Ondřejem Ungnadem ze Suneku. Na jižních svazích u hradu byly založeny vinice, kvůli kterým byl zřízen vodovod z řeky až na hrad. Víno pěstovali na Hluboké i Swarzenbergové, posléze ale dali přednost vínu francouzskému a vinařství v této lokalitě zaniklo.

Současnost

Tradice byla opět obnovena v posledních letech a na počest první sklizně hroznů v roce 2006 byl uspořádán premiérový ročník **Jihočeských slavností vína**. Na obnovení tradice se podílel Lubor Dušek, majitel hlubockého zahradnictví, který vinici vysázel pod Knížecím dvorem a pečuje o ni, a Horst Koydl, vinař z německého města Neustadt an der Aisch, který dodal Hluboké nad Vltavou sazenice vinné révy. Vinice se chlubí každým rokem bohatší úrodou.

S aktivní přípravou **prvního ročníku** Jihočeských slavností vína na zámecké vinici v Hluboké nad Vltavou bylo započato na jaře roku 2006. Slavnostní večer se konal v září téhož roku a byl zahájen na zámecké vinici. Následoval historický průvod městem v čele s kočárem taženým koňmi z Vondrova. Průvod, kterého se účastnili i místní baráčníci, prošel dvakrát centrem města a splýnul se stovkami návštěvníků, kteří postávali před stánky s lidovými výrobky. Krásný byl zejména stánek paní Ludmily Dominové s paličkovanými krajkami a výrobky z rybích šupin. Součástí programu bylo také naučné povídání o víně, různá taneční vystoupení, vystoupení šermířů a mažorettek a společenský večer v Parkhotelu a Lovecké chatě. Pro děti byl připraven skákací hrad a další atrakce. Během dne probíhaly ochutnávky 120 druhů vín a především burčáku. Zároveň probíhala akce na golfovém hřišti, kde si mohlo zkusit své první golfové odpaly přes 40 zájemců. Program byl obohacen o sběr vína, v jižních Čechách netradiční zážitek, a slavnosti doprovázela dechová hudba a cimbálová kapela. Večer byl zakončen slavnostním ohňostrojem.

Druhý ročník slavností přilákal v průběhu odpoledne a večera okolo čtyř tisíc lidí. Po zkušenostech z loňského ročníku bylo pro návštěvníky připraveno 1 000 litrů burčáku. Slavnosti byly oficiálně zahájeny přesně hodinu po poledni starostou Hluboké nad Vltavou a senátorem Ing. Tomášem Jirsou, který symbolicky převzal první hrozny. Hroznové víno dostali i první návštěvníci slavností od dobově oděných zbrojnošů. Po starostově proslovu zazněly famfáry na uvítanou krále Karla IV. a jeho chotě Elišky Pomořanské, kteří po příjezdu v královském kočáru zazpívali píseň z muzikálu Jedna noc na Karlštejně. Hluhočtí divadelníci vystoupili s úryvkem ze svého muzikálu v průběhu odpoledne ještě několikrát.

V programu nechyběla mimo jiné ani cimbálová kapela Štěpána Hanuše, která se později přesunula do hotelu Závíš z Falkenštejna, kde skvěle doprovázela ochutnávku vín a sýrů. Na náměstí hrála až do pozdního večera žánrově bohatá kapela Frankie's Band, jež zvedla návštěvníky slavností ze židlí.

Při **třetím ročníku** slavností vína již vinice vydala první dobrou úrodu ve své novodobé historii. Hrozny z místní vinice mohli ochutnat i samotní návštěvníci akce při sklizni vína, která slavnosti zahájila. Velikost i chuť hroznů je mile překvapila, protože mnozí brali nápad s vinohradem spíše jako příjemnou záminku k vinobraní. Pro návštěvníky bylo přichystáno nejen víno hlubocké, ale i znamenité víno moravské a zejména pak burčák, kterého se vypilo 1 700 litrů, což je v historii hlubockého vinobraní rekord. Úspěch však nemělo pouze víno, ale i kvasnicové pivo, které bylo na slavnostech vůbec poprvé. Návštěvníky nejvíce zaujalo několik ukázek z muzikálu Jedna noc na Karištejně, který v létě hrál místní divadelní soubor na zámeckém nádvoří. Pro návštěvníky byl vedle muzikálu připraven řemeslný trh, pivní stan, dechová hudba, soutěže, skákací hrad, dětský kolotoč a mnoho dalšího. Moderování se ujal známý herec a znalec vína Jan Vala. Velký zájem byl o ochutnávky vín v hotelech Podhrad a Závíš z Falkenštejna, které večer doprovázela znamenitá hudba – v hotelu Podhrad to byla jazzová kapela Kvartet Štěpána Markoviče a v hotelu Závíš z Falkenštejně hrála cimbálová kapela Zkrat a rovněž českokrumlovská cikánská kapela Cindži renta. S postupujícím večerem už se v hraní cimbálovka a cikánská kapela nestřídaly, ale pustily se do společného vystoupení, které roztančilo velkou část restaurace a přineslo bouřlivý potlesk.

Jihočeské slavnosti vína byly pořádány v rámci projektu Oživení zapomenutých tradic v regionu, a to zejména díky dotaci z Regionálního operačního programu Jihozápad.

Obrázek 16 Jihočeské slavnosti vína 2008

Zdroj: www.ekologos.eu

2.2.5 Krajkářství

Historie

Asi před 150 lety se na Třeboňsku začalo vyšívát na městský oděv, hlavně na zástěrách, pak i na šatech, a už před válkou se tyto vyšívky rozšířily po celých Blatech, včetně oblasti Hlubocka. Děly se tak hlavně šněrovačky ke krojům. Ale už dávno před druhou světovou

válkou se krajkářskou technikou z rybích šupin vyráběly kabelky, polštáře, obrazy. Všechny tyto techniky jsou dochovávány v Národopisného sdružení při Jihočeském muzeu. Není přesně známo, kde má technika vyšívání rybími šupinami původ, ale můžeme ji spatřit už na obrazech, v oděvu šlechty a v uměleckých předmětech.

Současnost

K tradici krajkářství nebylo dochováno mnoho zmínek v historických materiálech, zato má tato málem zapomenutá tradice svou živou legendu, paní Ludmilu Dominovou z Hluboké nad Vltavou, která je členem Národopisného sdružení při Jihočeském muzeu v Českých Budějovicích a které se podařilo obnovit a uchovat starou jihočeskou techniku vyšívání rybími šupinami. 6+

V roce 2008 byl paní Ludmile Dominové udělen ministerstvem kultury titul Nositel tradice lidových řemesel. Ludmila Dominová pochází ze Zlivi u Hluboké nad Vltavou. Od mládí se věnovala ručním pracím a postupně ovládla valnou většinu tzv. předtalcovských technik zpracování textilního vlákna, jako je síťování, krosienka, frivolitky, háčkování, pletení, šitá krajka, paličkovaná krajka a výšivka. Původní vzory získala paní Dominová z pozůstalostí. S výšivkou z rybích šupin se poprvé blíže seznámila v 70. letech 20. století, kdy se jí dostala do rukou krojová zástěra, zdobená touto nepříliš typickou aplikací. Postupem času se seznámila i s celou řadou dalších krojových součástí, které vznikly v druhé polovině 19. století, kdy byla výšivka velice oblíbená. Usilovným pátráním v literatuře i zpovídáním pamětníků se jí podařilo celou technologii zdokumentovat a to včetně původních tvarů, do nichž se šupiny vystřihovaly.

Z takto připraveného materiálu se vystřihují různé tvary, většinou srdíčka, okvětní lístky a kolečka, která se uprostřed propíchnou a přes korálek se přišijí na látku. Výšivkou z rybích šupin se mohou vytvářet květinové kompozice nebo je možné jimi zdůraznit průběh švů a zakončení ženských živůtků.

Obrázek 17 Ludmila Dominová

Zdroj: foto ČTK (www.radio.cz)

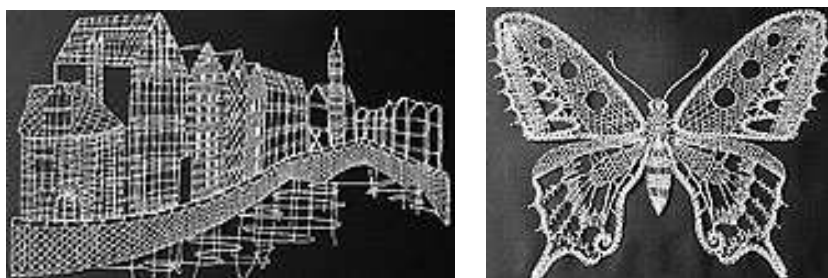
Před samotným vyšíváním je třeba šupiny náležitě upravit. Paní Ludmila Dominová používá k vyšívání šupiny ze štiky, z kapra, z candáta a z okouna. U šupin z okouna je to jednoduché, nejprve se vyperou v mýdle, vypláchnou, a je možné s nimi pracovat. S kapřími šupinami je práce daleko složitější. Je třeba je na 6 dní namočit do vody a každý den vodu vyměňovat. Sedmý den se každá šupina zvlášť vyčistí kartáčkem v mydlinové vodě. Uvaří se bramborový škrob, šupiny se naškrobí, každá zvlášť se přitom musí položit, aby se neslepily, a nakonec se žehlí nebo lisují. Práce na jednom obrázku trvá podle toho, jak je

složitý. Obrázek není možné si nijak namalovat. Dělá se na sametu, takže je možné si maximálně křídou načrtnout tvar a pak už musí pracovat fantazie.

Díky dlouhodobému zájmu paní Dominové o výšivku z rybích šupin se podařilo tuto nejen dostatečně zdokumentovat, ale současně též zpopularizovat mezi veřejností i výrobci. Dnes má již jmenovaná několik následovníků, kteří výšivku uplatňují jak na blaťáckých a doudlebských krojích, tak na drobných dekorativních předmětech.

Velký zájem je o obrázky, kabelky a zrcátka a díky paní Dominové jsou známé po celém světě. Výšivka z rybích šupin je vhodná jako dárek, neboť je skutečně originální jihočeskou tradicí. Paní Dominová vystavuje i v zahraničí, partnerskými městy pro její projekty jsou německý Neustadt an der Eisch a městečko Bollingen ve Švýcarsku.

Obrázky 18 a 19 Ukázky z vystavených prací na Krajkářských dnech v Praze

Zdroj: www.palickovani.cz

2.2.6 Pivovarnictví

Historie

O tradici pivovarnictví ve městě Hluboká nad Vltavou se píše v publikacích Paměti města Hluboká a Město jménem Hluboká.

V Pamětech města Hluboká je dochována zmínka o pivovaru v kapitole Zaniklé budovy. „Schwarzenberský pivovar byl vystaven kolem roku 1500 a v roce 1882 byl zrušen. Jednotlivých budov bylo použito k různým účelům, lednice byla upravena na zařizovací lesní kancelář a ta byla v letech 1919 – 1920 přeměněna v učebny měšťanské školy. U pivovaru se nalézala též bednárna.“ (Mařík, J., 1923)

Z publikace Město jménem Hluboká se dozvíme o hlubockém pivovarnictví více:

„Kolem roku 1500 nechal Vilém z Pernštejna zřídit v Podhradí pivovar, v němž se později vařilo až 120 várek světlého piva ročně, tedy zhruba každý třetí den. Z jedné takové várky bylo přitom možno naplnit 30 pivních sudů, které mimochodem vyráběla vlastní bednárna. Před koncem 16. století vynášel provoz pivovaru ročně na 658 kop a 36 grošů. Navíc bylo možno rozvážet mláto a pomyje do okolních dvorů a krmit s nimi vepře. Když došlo v sedmdesátých letech 19. století k výstavbě rozsáhlého Schwarzenberského pivovaru v Protivíně a ten začal značně prosperovat, ukázalo se další provozování podhradského pivovaru jako neperspektivní. V roce 1882 byl proto zrušen a jeho opuštěným budovám se dostalo nejrůznějšího využití. Tak se například v bývalé lednici usadila Schwarzenberská kancelář zařizovací a od roku 1921 měšťanská škola. V bývalé sladovně se sušily šišky lesních stromů za účelem získání semen. Po roce 1910, kdy zde byly upraveny stáje pro

26 párů koní, se někdejšímu pivovaru začalo říkat též „pivovarský dvůr“. Značná část jeho budov stojí dosud v sousedství sokolovny.“ (Kolář, D., Koblasa, P. 1997, s. 94 – 95)

Obrázek 20 Objekt schwarzenberského pivovaru v Hluboké nad Vltavou

Zdroj: www.pivety.com

Na internetových stránkách věnovaných pivovarům jsou uvedeny stejné informace jako v knize Město jménem Hluboká od autorů Daniela Koláře a Pavla Koblasy.

Na jiných stránkách věnovaných pivovarům a jejich etiketám se navíc dozvíme, že po zrušení fungoval hlubocký pivovar jako sklad a stáčírna Protivínského pivovaru. Na obrázku 20 je dochována jeho podoba z počátku 20. století.

Současnost

Vzhledem ke skutečnosti, že se výroba piva přesunulo do nedalekého Protivína, je tradice pivovarnictví v Hluboké nad Vltavou považována za zapomenutou. O obnově této tradice se v současné době neuvažuje. V roce 2008 byl objekt pivovaru zbourán a v jeho místech se plánuje výstavba lázeňského komplexu.

2.2.7 Jezdeckví

Historie

Na internetu najdeme informace k historii další nezapomenuté tradici, která k Hluboké nad Vltavou neodmyslitelně patří, a tou je **jezdeckví**. Ondřej Ungnad ze Suneka zde zřídil již v roce 1550 prosperující dvůr, zvaný podle zakladatele Ondřejovský, později Vondrov. V roce 1895 vybudoval Adolf Josef ze Schwarzenbergu nový, moderně vybavený dvůr za 1 milion korun. Dvůr proslul především chovem ušlechtilých koní a hospodářských zvířat. Za Rakouska-Uherska a později i v ČSR se stal vzorem moderního zemědělského hospodaření. Současní majitelé pokračují v tradici chovu koní na Vondrově.

Současnost

Dvůr Vondrov se nachází v blízkosti Ohrady. Je možné se zde zúčastnit nejrůznějších drezurních závodů i skokových soutěží. Zájemci si mohou pronajmout koně k vyjíždkám po půvabném okolí Hluboké, loukách a lesích kolem jihočeských rybníků. Pravidelně jsou

pořádány jezdecké kurzy a drezurní a skoková soustředění. Přehled akcí, které se konají na Vondrově v průběhu roku, ukazuje následující tabulka.

Tabulka 2 Přehled akcí ve Dvoře Vondrov Hluboká nad Vltavou

Název akce	Termín konání
Drezurní závody	Květen 2005, červen 2005, prosinec 2006, říjen 2007, květen 2008, srpen 2008, říjen 2008
Skoková soutěž pro děti	Srpen 2005
Malá cena města Hluboká nad Vltavou	Srpen 2005, srpen 2007
Jihočeský oblastní přebor ve skákání	Srpen 2005
Hubertova jízda	Listopad 2005
Jarní halové závody	Duben 2007
Jihočeské oblastní mistrovství ve skákání	Srpen 2007
Piráti z Vondrova	Srpen 2007
Veřejný trénink	Listopad 2007
Mikulášská besídka	Prosinec 2007
Skokové závody	Březen 2008, srpen 2008
Velká cena města Hluboká nad Vltavou	Srpen 2008

Zdroj: www.vondrov.cz

V srpnu roku 2008 se konalo premiérové vystoupení šestice mladých vondrovských jezdců u příležitosti dvoudenních skokových závodů. Mladí jezdci pod choreografickým vedením Ing. Štěpánky Horčíčkové ve svém volnu secvičili dramatickou ukázkou synchronizovaného ježdění, tzv. čtverylky. Pokud někdo neodhalil motiv filmových Pirátů z Karibiku již při prvních tónech doprovodné hudby, jistě nebyl na pochybách při pohledu na precizně vyrobené kostýmy jednotlivých jezdců. Po vzorném projetí celé sestavy plné prolínaček a obrátů vrcholilo vystoupení dramatickým soubojem "na meče".

Obrázek 21 Dvůr Vondrov Hluboká nad Vltavou

Zdroj: www.vondrov.cz

Tradici jezdeckví se v menší míře věnuje také **jezdecký klub Caletto v Bavorovicích**.

Od začátku sedmdesátých let se na Podskalské louce konaly legendární **hlubocké dostihy**. Na přelomu let 2001/2002 bylo závodíště upraveno na golfové hřiště.

2.2.8 Další tradice v Hluboké nad Vltavou a jejím okolí

V historických pramenech nalezneme zmínky o dalších tradicích a dnes již ne tak obvyklých řemeslech, mezi které patří například sudařství, řezbářství, kovářství, sklářství a výroba keramiky a další. Za zmínku stojí především tradice řezbářství, sudařství a sklářství.

O hlubockém **řezbářství** se dozvíme podrobné informace na oficiálních stránkách státního zámku Hluboká. Interiéry zámku nejsou inspirovány jen gotikou či anglickou renesancí, stejně tak se tu setkáme i s odezvou baroka a rokoka. V zámku je uchována řada starobyklých předmětů, často výjimečné historické a umělecké hodnoty. Na vybavení hlubockých interiérů se podílela řada umělců a řemeslníků. Pro Hlubokou pracoval vídeňský řezbář F. Schroth. Ohromný kus práce odvedli na Hluboké místní řezbáři Jan Vondruška se svým synem, Jakub Zeiner, Jan Pták, Josef Leitgeb z Budějovic, Jaroslav Pešina z Hluboké, Tomaschko ze Záblatí u Prachatic a Adam Vačkář.

Tradice řezbářství je spojena s osobností nejvýznamnějšího šumavského řezbáře, krumlovského rodáka Jana Ptáka. Pro svou píli a nadání se stal „domácím“ umělcem knížete Jana Adolfa ze Schwarzenbergu a prováděl všechna umělecká řemesla na zámku v Hluboké nad Vltavou při jeho restaurování – jeho dílo dodnes obdivují tisíce návštěvníků tohoto objektu. Je málo známé, že za jeho geniální řezbářský výtvar byl na světové výstavě v Paříži vyhlášen svítidlo z jednoho kusu dřeva zhotovené bez lepení se čtyřmi řetězy, dílo sem přivezli z výstavy v Mnichově a Jan Pták za něj obdržel čestný diplom. (čas. Obnovená tradice, č. 24)

Tradice **výroby sudů** byla úzce propojena s výše zmiňovaným vinařstvím a pivovarnictvím. K hlubockému pivovaru náležela vlastní bednárna, která vyráběla dopravní a ležácké sudy i pro další pivovary (např. pivovar v Domažlicích).

Sklářství mělo v jižních Čechách tradici několika staletí, nyní však už žádná z továren neexistuje. Společnost Crystalex, které patřil podnik Český křišťál v Chlumu u Třeboně, ukončila výrobu v roce 2003. Vyráběl se tam olovnatý křišťál a kalíškovina, což zaměstnávalo asi 500 lidí. Šumavské sklárny v Lenoře na Prachaticku byly proslavené ruční výrobou olovnatého skla. Hlavní provozy se zastavily koncem roku 1995, před uzavřením v nich pracovalo asi 220 lidí.

V Hluboké nad Vltavou se sklářství objevilo až v novodobé historii. Od roku 1997 dochází ve sklárně U Hluboké k oživení sklářského řemesla v rámci Jihočeského kraje. Sklárna U Hluboké je celkem obyčejná malá sklárna s výrobou běžného sortimentu. V čem se však liší je to, že se snaží podporovat mladé umělce v jejich tvorbě a sklárna je volně přístupná zájemcům, kteří se chtějí i jen podívat a zjistit, co obnáší sklářské řemeslo. Je možné v ní vidět výrobu obvyklého sortimentu jako sklenky, vázičky, těžítka nebo různé dekorační předměty, ale také si v ní vyzkoušet, jak pracovat s píštalou.

V současné době staří skláři ze Šumavy, kteří kvůli zániku skláren přišli o své zaměstnání, radí v Hluboké nad Vltavou svým mladým kolegům a doufají, že jejich řemeslo nezanikne. Důkazem, že tradici sklářství je možné v jižních Čechách udržet, je skutečnost, že dovednost šumavských sklářů žije i na německé straně hranice a obdobné kořeny mají úspěšní tvůrci v USA či na Novém Zélandu.

Mezi další tradice Hluboké nad Vltavou a jejího okolí, o kterých se můžeme dozvědět na internetu, jsou různé **divadelní a hudební akce**.

V databázi českého amatérského divadla se dozvíme o historii amatérského **divadla** v Hluboké nad Vltavou. První zmínky o zdejší divadelní tradici jsou dochovány z poloviny 19. století, kdy bylo zřízeno zámecké divadlo. V roce 1872 postavili schwarzenberští úředníci na nádvoří knížecích sýpek letní zábavní místnost a vznešeně ji nazvali Elisium. Zde se odehrávala střídavě česká a německá divadelní představení. V roce 1880 divadlo zaniklo, ale už o dva roky později byl založen Zábavní spolek Beseda. V průběhu 20. století se v Hluboké nad Vltavou vystříдалo několik divadelních souborů, mezi kterými nelze opomenout Baráčníky, divadelní soubor Sokol, Dramatický a kulturní spolek, Vzdělávací a zábavní spolek Čechoslovák, Zábavní spolek Podhrad, divadelní spolek Křižáci, Vítkovo divadlo a další.

V současné době udržují v Hluboké nad Vltavou divadelní tradici divadelní soubor Divadlo Hluboká nad Vltavou a kulturní společnost Alta o.s. V letním období, zpravidla od poloviny července do konce srpna, je pořádána tradiční akce Divadelní léto na Hluboké, která je přehlídkou divadelních souborů a představení. Slavnost probíhá na zámeckém nádvoří, které představením dodává neopakovatelnou atmosféru.

Na přelomu července a srpna se každoročně koná **Hudební festival na Hluboké**. V rámci hudebního festivalu na zámku je možné navštívit celou řadu hudebních představení nejrůznějších žánrů a širokého spektra. Většina koncertů probíhá v areálu zámku, který jim propůjčuje důstojné kulisy.

Hudební léto Hluboká je jedním z nejstarších festivalů komorní hudby na území České republiky. Má za sebou již 52 úspěšných ročníků. Probíhá vždy v expozici aktuální výstavy v hlavním sále Alšovy jihočeské galerie od května do září.

V rámci spolupráce s městem Hluboká nad Vltavou jsou do vánočního období každoročně zařazeny také dva koncerty hlubockého Ženského pěveckého sboru Závíš. Setkání hlubockých obyvatel s poetikou vánočních písní a koled se pravidelně koná v prosinci v sálu Nizozemského malířství.

Muzeum lesnictví, myslivosti a rybářství na loveckém zámku Ohrada u Hluboké nad Vltavou a Alšova jihočeská galerie (AJG) se v roce 2007 připojily k projektu **Festivalu muzejních nocí** pořádaným Asociací muzeí a galerií České republiky.

V květnu roku 2008 připravilo Muzeum lesnictví, myslivosti a rybářství pro širokou veřejnost Muzejní noc se dřevem s komentovanými prohlídkami expozic s průvodcem z dřevorubeckého cechu. Prohlídka zahrnovala ukázky řemesel, např. ruční tesání trámů, vrtání vodovodních rour a dlabání dřevěných koryt, výrobu dřevěného nádobí, pletení košíků z proutí a výrobu potaše, dále přednášku o pálení dřevěného uhlí v milířích³ a návštěvníci si mohli sami složit model milíře. Malá výstava představila řemesla a sbírkové předměty z depozitářů muzea. Pro děti i dospělé byl připraven zajímavý a bohatý doprovodný program. Návštěvníci měli možnost posedět na nádvoří u ohně a k příjemné atmosféře přispěl stánek s občerstvením a celý večer doprovázela Doudlebská folklórní muzika Soumrak. Dalším tématem muzejní noci budou africké cesty Adolfa Schwarzenberga.

Projekt Galerijní noc v AJG vznikl na podporu zájmu široké veřejnosti o návštěvu expozic galerie. Byl realizován v netypickém čase od 19:00 hod do půlnoci, s pestrou nabídkou aktivit a ukázkou uměleckých řemesel. Hlavním bodem bylo slavnostní zahájení. Jednalo se o první projekt tohoto typu v AJG, který měl „oživit“ objekt Zámecké jízdárny v Hluboké nad Vltavou

³ Milíř je už od starověku používané zařízení pro výrobu dřevěného uhlí. Zajišťuje pomalé hoření za minimálního přístupu vzduchu ale při relativně vysoké teplotě, přičemž uvnitř milíře dochází ke karbonizaci dřeva. Milíř je velkou hranicí dřeva, která je zvenku utěsněna hlínou. (Zdroj: cs.wikipedia.org)

a Wortnerův dům v Českých Budějovicích. Pro slavnostní zahájení první Galerijní noci v AJG byla vytvořena performance pouze pro tuto noc. Toto představení využívalo specifické podoby exteriéru (budovy Zámecké jízdárny v Hluboké nad Vltavou a zahrady). Program vyplnily koncerty, divadelní představení, módní přehlídka, ukázka řemesel, výtvarný program nejen pro děti a komentované prohlídky. Cílem bylo probudit kladný vztah k institucím jako jsou galerie a muzea, rozšířit tak do povědomí občanů, že není třeba se obávat návštěvy těchto prostorů a že mají stále co nabídnout.

3 SHRNUÍ ZÍSKANÝCH POZNATKŮ

3.1 Shrnutí souvislostí tradic s historií

Město Hluboká nad Vltavou a její okolí má bohatou historii, která s sebou v průběhu staletí přinesla množství tradic, některých typicky i netypicky jihočeských, jiných zcela unikátních.

Jako typicky jihočeskou tradici lze považovat pivovarnictví, jehož vznik se váže k počátku 16. století. Tradice pivovarnictví se do dnešních dob v Hluboké bohužel neudržela. Naopak tradice rybníctví, lesnictví a myslivectví se uchovala až do dnešní doby a stále se těší velké oblibě. Chov ryb v rybnících v okolí Hluboké má více než šestisetletou tradici, stejně tak historie lesnické a myslivecké tradice v Hluboké nad Vltavou sahá až do doby počátku vládnutí šlechtických rodů místního regionu. Typicky jihočeskou tradicí je také jezdeckví, které se na Hlubocku udrželo do dnešních dob od 16. století.

Tradice voroplavy se váže k téměř celému toku řeky Vltavy již od 12. století. Konec 60. let minulého století přinesl i konec této historické tradice. Vzpomínky na voroplavu v okolí Hluboké na řece Vltavě dnes ožívají už pouze sbírky dochovaných dokumentů a exponátů ve Vorašském muzeu v Purkarci.

Tradice sklářství na Hlubocku se váže spíše k nedávné historii, byla sem přenesena v 90. letech minulého století ze Šumavy v důsledku uzavření šumavských skláren.

Oproti výše zmíněným tradicím lze vinařství považovat za tradici netypickou pro oblast jižních Čech. Počátek tradice pěstování a zpracovávání vinné révy se váže k první polovině 16. století. Ačkoli tradice ze zřejmých důvodů brzy poté zanikla, v poslední době jsou vyvíjeny snahy o její oživení.

V historii Hluboké nad Vltavou a jejího okolí lze vypátrat i další tradiční řemesla, jako je např. sudařství, řezbářství, kovářství a další, která se do současnosti dochovala jen ve velmi omezené míře.

Za zcela unikátní tradici lze považovat krajkářství, konkrétně techniku vyšívání rybími šupinami, jejíž původ již nelze přesně vypátrat.

3.2 Stav a potenciál jednotlivých tradic

Tradice lze rozdělit podle jejich schopnosti být znovu oživené na zapomenuté, částečně oživené a perspektivní.

Mezi **zapomenuté** tradice na Hlubocku lze zařadit pivovarnictví, které zaniklo v roce 1882 poté, co došlo v 70. letech 19. století k výstavbě rozsáhlého Schwarzenberského pivovaru v Protivíně, který začal značně prosperovat, a další provozování podhradského pivovaru se ukázalo jako neperspektivní.

Mezi téměř zapomenuté tradiční řemesla, která byla dříve spojována s Hlubokou nad Vltavou a jejím okolím, patří tradice vorařství, sudařství, řezbářství a kovářství.

Vorařství, které má původ pravděpodobně ve 12. století, patří dnes již k zaniklým tradicím. K jeho zániku přispělo rozšíření železniční a automobilové dopravy, budování přehrad a omezení využití dřeva ve stavebnictví. Poslední plavba z Červenských proudů k Orlické nádrži se uskutečnila v r. 1960. S historií zaniklé tradice nás seznamuje expozice v budově

někdejší celnice na Výtoni v Praze a v muzeu v Týně nad Vltavou a v období od května do září také Voražské muzeum Purkarec - síň voroplavby na Vltavě.

Některé z výše zmiňovaných tradic se v posledních letech podařilo **částečně oživit**. Je to například tradice vinařství, se kterou by si Hlubokou done dávna nikdo nespojoval. Přitom tradice vinařství v tomto městě sahá do roku 1534. Jak už bylo zmíněno v kapitole 2.3.4, tradice byla opět obnovena v posledních letech a na počest první sklizně hroznů v roce 2006 byl uspořádán premiérový ročník Jihočeských slavností vína. Na obnovení tradice se podílel Lubor Dušek, majitel hlubockého zahradnictví, který vinici vysázel pod Knížecím dvorem a pečuje o ni, a Horst Koydl, vinař z německého města Neustadt an der Aisch, který dodal Hluboké nad Vltavou sazenice vinné révy.

V posledních letech se také podařilo oživit tradiční sklářské řemeslo. V roce 1997 založil pan Jaroslav Effmert sklárnu U Hluboké, kde radí zkušení skláři ze Šumavy, kteří kvůli zániku skláren přišli o své zaměstnání, svým mladým kolegům a doufají, že jejich řemeslo nezanikne.

Oživení krajčářství je zásluhou paní Ludmily Dominové, které se podařilo nejen obnovit a uchovat starou jihočeskou techniku vyšívání rybími šupinami, ale i zpopularizovat mezi veřejností i výrobci. Dnes má již jmenovaná několik následovníků, kteří vyšivku uplatňují jak na blaťáckých a doudlebských krojích, tak na drobných dekorativních předmětech. Technika vyšívání rybími šupinami je stará zhruba 150 let. Postupy jsou dochovávány v Národopisného sdružení při Jihočeském muzeu. Původní vzory získala paní Dominová z pozůstalostí. Není přesně znám původ této techniky, ale můžeme ji spatřit už na obrazech, v oděvu šlechty a v uměleckých předmětech.

Mezi **perspektivní** tradice, které jsou živé už po celá staletí, se řadí rybářství, lesnictví, myslivectví a jezdeckví spojené s chovem ušlechtilých koní. Historie těchto stále oblíbených, i když v mnohem menším měřítku rozšířených tradic (dnes už jsou více rozšířeny jako koníček než jako způsob obživy), se v Hluboké nad Vltavou datuje k polovině 16. století a pokračuje dodnes.

3.3 Využití tradic ve městě Hluboká nad Vltavou a jeho okolí v cestovním ruchu

Všechny výše zmiňované tradice lze využít v rozvoji cestovního ruchu, především pak v rozvoji jeho šetrných forem, a oživením těchto tradic může být posílena mimosezónní návštěvnost sledované oblasti. Využití výše jmenovaných tradic v cestovním ruchu však není zcela závislé na skutečnosti, zda jsou již zapomenuté nebo stále živé. Důkazem toho je právě technika vyšívání rybími šupinami, která byla obnovena díky zvědavosti paní Ludmily Dominové, jež tradici přivedla opět k životu.

3.4 Zájem o tradice

Kapitola 3.4 má za cíl určit cílové skupiny jednotlivých tradic. Tradice se vyznačují specifícností svých cílových skupin, které nejsou a pravděpodobně nikdy nebudou moci být využity pro masově rozšířený cestovní ruch. Poznatky jsou shrnuty v následující tabulce.

Tabulka 3 Cílové skupiny jednotlivých tradic

Tradice	Cílová skupina
Rybářství	Především muži, všechny věkové skupiny Tuzemští i zahraniční návštěvníci Rybáři, sportovní rybáři
Lesnictví a myslivectví	Především muži, všechny věkové skupiny Tuzemští i zahraniční návštěvníci (velký zájem ze strany zahraničních návštěvníků) Lesníci, myslivci
Vinařství	Muži i ženy, od 18 let Spíše tuzemští návštěvníci Zájemci o historii vína, milovníci vína i širší veřejnost (slavnosti)
Vorařství	Muži i ženy, všechny věkové skupiny Tuzemští i zahraniční návštěvníci Zájemci o tradici voroplavby
Krajkářství	Především ženy, všechny věkové skupiny, ale hl. skupinou jsou senioři Tuzemští i zahraniční návštěvníci Zájemci o ruční práci
Pivovarnictví	Především muži, od 18 let Spíše tuzemští návštěvníci Zájemci o historii piva
Jezdeckví a chov koní	Muži i ženy, všechny věkové skupiny, ale hl. děti a mládež Tuzemští i zahraniční návštěvníci Zájemci o jezdecký sport a chov koní
Sklářství, výroba keramiky	Muži i ženy, všechny věkové skupiny Tuzemští i zahraniční návštěvníci (potenciál v zahraniční klientele) Zájemci o tradici sklářství
Řezbářství	Především muži, všechny věkové skupiny Tuzemští i zahraniční návštěvníci Řezbáři a zájemci o historii

Zdroj: Zpracovatel

3.5 Realizátoři tradic a spolupráce s různými navazujícími subjekty – současný stav

V udržování tradic hrají významnou roli subjekty všech úrovní, od úrovně nadnárodní (např. podpora akcí na oživení tradic Evropskou unií) po subjekty z úrovně lokální. Na úrovni národní lze jmenovat organizace a spolky s celorepublikovou působností (např. Ministerstvo zemědělství ČR, Národní zemědělské muzeum Praha, Spolek Vltavan Čechy ad.). Na úrovni regionální je významným činitelem Jihočeský kraj, který spolufinancuje mnohé aktivity na podporu udržení tradic v regionu. Nejvýznamnější subjekty však nalezneme na úrovni lokální. Tradice v Hluboké nad Vltavou a jejím okolí jsou vždy spojeny s nějakou společností, spolkem či osobností, ať už novými, nebo působícími v lokalitě po desítky nebo i stovky let. V následujícím textu jsou shrnuty příklady subjektů, které se podílejí na udržování a rozvíjení jednotlivých tradic.

Rybářství

- Místní organizace Českého rybářského svazu
- Rybářství Hluboká a.s.

- NZM Ohrada – Muzeum lesnictví, myslivosti a rybářství
- Místní akční skupina Hlubocko – Lišovsko o.p.s.
- Další podnikatelské subjekty

Myslivectví a lesnictví

- Lesy Hluboká nad Vltavou a.s.
- NZM Ohrada – Muzeum lesnictví, myslivosti a rybářství
- Honební společenstvo Bavorovice, České Vrbné
- Honební společenstvo Hluboká nad Vltavou
- Honební společenstvo Purkarec, Jeznice
- Honební společenstvo Kostelec, Hroznějovice, Jaroslavice, Líšnice
- Honební společenstvo Dehtář
- Myslivecké sdružení Doubí – Kostelec
- Myslivecké sdružení Purkarec
- Solitera Stará Obora

Vinařství

- Společnost Ekologos, o.p.s.
- Lubor Dušek – majitel hlubockého zahradnictví
- Horst Koydl – vinař z německého města Neustadt an der Aisch
- Město Hluboká nad Vltavou
- MAS Hlubocko – Lišovsko o.p.s.
- Další partneři Jihočeských slavností vína

Vorařství

- Spolek Vltavan Purkarec
- Vorařské muzeum Purkarec

Krajkářství

- Ludmila Dominová
- Bohdana Homolková
- Stáňa Neradová

Sklářství

- Skelná huť u Hluboké

Jezdectví

- Dvůr Vondrov
- Jezdecký klub „Caletto“ Hluboká nad Vltavou

Důležitými subjekty v oživování tradic na Hlubocku jsou také Obec baráčníků Hluboká nad Vltavou a Obec baráčníků Bavorovice. České baráčnictvo je vlastenecko-dobročinným, nepolitickým sdružením zaměřeným na udržování starých tradic a zvyků. V udržování tradic na Hlubocku hraje rovněž významnou roli Historický spolek Schwarzenberg, který vydává časopis Obnovená tradice. Nelze opomenout pana Daniela Koláře a Pavla Koblasu, kteří dlouhodobě sbírají informace a pátrají v historických materiálech o městě Hluboká nad Vltavou.

4 STRATEGICKÁ ČÁST DOKUMENTU

Do návrhové části analýzy zapomenutých tradic bylo vybráno z předchozí analytické části šest tradic, které jsou potenciálně nejschopnější oživení a nejvhodnější pro využití v cestovním ruchu. Jsou to myslivectví, rybářství, vinařství, vorařství, krajkářství a jezdeckví.

Ve strategické části bude z metodického hlediska pro každou tradici navrženo:

- Jaké aktivity budou v rámci tradice realizovány
- Cílová skupina
- Návrh realizátorů a spolupracujících subjektů
- Kde a kdy se budou konat a jak často
- Financování
- Způsob propagace

4.1 Návrhy na oživení vybraných tradic

4.1.1 Rybářství

Pro udržení a oživení tradice rybářství bylo navrženo celkem 6 aktivit:

Aktivita 1.1 Jihočeské rybářské slavnosti

Aktivity	Pokračování rybářských slavností a rozšíření jejich programu - inspirace třeboňskými tradicemi, pasování do rybářského cechu, ukázky tradičních řemesel, ukázky okrasných ryb, ochutnávky rybích specialit, doprovodná hudba a program, rybářské závody, program pro děti s vodníkem, soutěže a další dětské atrakce, prohlídky expozice muzea, projížďky na koních, prohlídky sádek.
Cílová skupina	Široká veřejnost, návštěvníci z blízkého okolí i ze vzdálenějších oblastí, všechny věkové skupiny, tuzemští i zahraniční návštěvníci, rybáři, sportovní rybáři.
Realizátoři	MAS Hlubocko - Lišovsko o.p.s.
Spolupracující subjekty	NZM Ohrada – Muzeum lesnictví, myslivosti a rybářství, Dvůr Vondrov, Rybářství Hluboká a.s.
Místo a čas konání	Jedenkrát ročně na podzim, střídavě na hrázi Munického rybníka nebo rybníka Bezdrev.
Financování	Veřejné zdroje (např. JČK, EU, město Hluboká nad Vltavou), sponzorské dary.
Způsob propagace	Internet, články v tisku, plakáty, letáky, upoutávky v rozhlase, příp. v regionálních televizních zprávách.

Aktivita 1.2 Týdny rybích specialit v místních restauracích

Aktivity	Ochutnávky rybích specialit v místních restauracích.
Cílová skupina	Návštěvníci z blízkého okolí i ze vzdálenějších oblastí, všechny věkové skupiny, tuzemští i zahraniční návštěvníci.
Realizátoři	Majitelé místních restaurací a hotelů.
Spolupracující subjekty	Informační centrum Hluboká nad Vltavou, cestovní kanceláře, Rybářství Hluboká a.s.
Místo a čas konání	Několik akcí do roka, ve spojitosti s Jihočeskými rybářskými slavnostmi, s výlovy rybníků, s rybářskými závody.
Financování	Soukromé zdroje.
Způsob propagace	Informační centrum Hluboká nad Vltavou, plakáty, letáky, inzerce v tisku, internet.

Aktivita 1.3 Výlovy rybníků zpestřené různými zajímavými akcemi pro veřejnost

Aktivity	Výlovy rybníků zpestřené doprovodným programem - prodejem ryb, ochutnávkami rybích a jiných specialit, doprovodné kulturní akce, předmětem výlovu nemusí být jen ryby (např. Vranov - tradice výlovu sektu).
Cílová skupina	Především muži, všechny věkové skupiny, tuzemští i zahraniční návštěvníci, rybáři, sportovní rybáři.
Realizátoři	Rybářství Hluboká a.s., Místní organizace Českého rybářského svazu, majitelé rybníků.
Spolupracující subjekty	Informační centrum Hluboká nad Vltavou, cestovní kanceláře, Rybářství Hluboká a.s., Místní organizace Českého rybářského svazu, NZM Ohrada – Muzeum lesnictví, myslivosti a rybářství.
Místo a čas konání	Každý rybník jedenkrát za 2 roky, vždy na podzim.
Financování	Organizátoři, sponzoři, výběr vstupného.
Způsob propagace	Články v tisku, plakáty, letáky, internet.

Aktivita 1.4 Rybářské závody

Aktivity	Rybářské závody, zpestřené doprovodným programem, s občerstvením (grilování, zabíjačka) a bohatou tombolou, možnost koupě nachytaných ryb. Prestižní závody (Mondial F – Cup International, Internacionální tandem rybaření).
Cílová skupina	Především muži, všechny věkové skupiny, tuzemští i zahraniční návštěvníci, rybáři, sportovní rybáři.

Realizátoři	Rybářství Hluboká a.s., Místní organizace Českého rybářského svazu, rybáři, pořadatelé prestižních závodů (Christian Wagner, Mondial – F).
Spolupracující subjekty	Rybáři.
Místo a čas konání	Revír Vltava 21 – 22 - ÚN Hněvkovice na povolených místech, několik akcí do roka.
Financování	Výběr poplatků za účast v soutěži.
Způsob propagace	Plakáty, letáky, internet – např. server Vše o rybářských závodech v ČR (http://rybarskezavody.unas.cz/).

Aktivita 1.5 Lov ryb na dírkách

Aktivita	Lov ryb na dírkách zpestřený doprovodným programem, s občerstvením (grilování, zabíjačka) a bohatou tombolou, možnost koupě nachytaných ryb.
Cílová skupina	Především muži, všechny věkové skupiny, tuzemští i zahraniční návštěvníci, rybáři, sportovní rybáři.
Realizátoři	Rybářství Hluboká a.s., Místní organizace Českého rybářského svazu.
Spolupracující subjekty	Rybáři.
Místo a čas konání	Od prosince do března, dle aktuálních podmínek vycházejících ze síly ledu, na vybraných rybnících.
Financování	Výběr poplatků za účast.
Způsob propagace	Internet – např. server Vše o rybářských závodech v ČR (http://rybarskezavody.unas.cz/).

Aktivita 1.6 Expozice v Národním zemědělském muzeu Ohrada - muzeu lesnictví, myslivosti a rybářství

Aktivita	Expozice, přednášky pro žáky základních a středních škol.
Cílová skupina	Především muži, všechny věkové skupiny, tuzemští i zahraniční návštěvníci, rybáři, sportovní rybáři.
Realizátoři	NZM Ohrada – Muzeum lesnictví, myslivosti a rybářství.
Spolupracující subjekty	Rybářství Hluboká a.s., Místní organizace Českého rybářského svazu.
Místo a čas konání	NZM Ohrada – Muzeum lesnictví, myslivosti a rybářství, od dubna do října 6 dní v týdnu, mimo sezónu možná návštěva po telefonické domluvě.
Financování	Rozpočet muzea.
Způsob propagace	Informační centrum Hluboká nad Vltavou, turistické internetové portály, internetový server Národního zemědělského muzea v Praze (http://www.nzm.cz/ohrada.php).

4.1.2 Myslivectví

Pro udržení a oživení tradice myslivectví bylo navrženo 5 aktivit:

Aktivita 2.1 Ohradské a národní myslivecké slavnosti

Aktivita	Slavnost plná zajímavých akcí, jako jsou např. dřevorubecké soutěže, představení loveckých a záchranářských plemen, rybářské soutěže apod., hudební doprovod jihočeských folklórních souborů, pravý jihočeský jarmark, ochutnávky zvěřinových specialit.
Cílová skupina	Široká veřejnost, všechny věkové skupiny, tuzemští i zahraniční návštěvníci, lesníci, myslivci.
Realizátoři	NZM Ohrada – Muzeum lesnictví, myslivosti a rybářství.
Spolupracující subjekty	Českomoravská myslivecká jednota, město Hluboká nad Vltavou, místní myslivecká sdružení, Lesy Hluboká a.s.
Místo a čas konání	Areál Loveckého zámku Ohrada, 1 víkend v roce, konec června.
Financování	Rozpočet NZM Ohrada – Muzeum lesnictví, myslivosti a rybářství, příspěvky spolupracujících subjektů, Ministerstvo zemědělství ČR, sponzoři.
Způsob propagace	Články v tisku, inzerce v rozhlase, internet, Informační centrum Hluboká nad Vltavou.

Aktivita 2.2 Hony a lovy

Aktivita	Hony a lovy, cvičné střelby, hony a lovy pořádané pro zahraniční turisty.
Cílová skupina	Především muži, od 18 let, tuzemští i zahraniční návštěvníci (velký zájem ze strany zahraničních návštěvníků), lesníci, myslivci.
Realizátoři	Různá myslivecká sdružení, Lesy Hluboká a.s., podnikatelé.
Spolupracující subjekty	Cestovní kanceláře zaměřené na zahraniční i domácí klientelu.
Místo a čas konání	Revíry Zámecký, Stará Obora, Nová Obora, Poněšický a další. Období myslivecké sezóny – různé podle druhu lovené zvěře (jelen lesní: srpen – leden, daněk evropský: srpen – prosinec, srnec obecný: květen – září, srna: září – prosinec, muflon obecný: srpen – prosinec, prase divoké: srpen – prosinec, zajíc polní: září – leden, podle způsobu odchyty, bažant: září – březen, podle způsobu odchyty atd.).
Financování	Poplatky, rozpočty organizujících subjektů podpořené sponzoringem.

Způsob propagace Tisk, rozhlas, regionální televize, propagace cestovními kanceláři směřovaná do zahraničí, internet – cizojazyčné nabídky ucelených produktů specializovaných cestovních kanceláří.

Aktivita 2.3 Obnovení tradice parforsních honů

Aktivita Hon na lišku ve slavnostních jezdeckých oděvech spojený s jezdeckou disciplínou, s vycvičenou smečkou parforsních psů, za doprovodu loveckých signálů a hudby, zakončení honu slavnostním plesem.

Cílová skupina Především muži, všechny věkové skupiny, tuzemští i zahraniční návštěvníci, lesníci, myslivci.

Realizátoři Různá myslivecká sdružení, Lesy Hluboká a.s., podnikatelé.

Spolupracující subjekty Česká parforsní společnost, město Hluboká nad Vltavou.

Místo a čas konání Lesy v okolí Hluboké nad Vltavou, říjen - prosinec.

Financování Rozpočty organizátorů, soukromé zdroje, sponzoři.

Způsob propagace Články v tisku, rozhlas, regionální televize, propagace cestovními kanceláři směřovaná do zahraničí, internet – cizojazyčné nabídky ucelených produktů specializovaných cestovních kanceláří.

Aktivita 2.4 Expozice v Národním zemědělském muzeu Ohrada - muzeu lesnictví, myslivosti a rybářství

Aktivita Expozice hodnotné sbírky historických loveckých zbraní, četných loveckých a mysliveckých exponátů a unikátních trofejí.
Expozice Lesnické a myslivecké obleky 19. a 20. století, která čerpá z bohatých sbírek tohoto specializovaného pracoviště a umožňuje návštěvníkovi shlédnout jistě velmi atraktivní a nevšední téma – unikátní v ČR.
Expozice souboru vybraných kolekcí ornitologických sbírek s velmi širokým záběrem.

Cílová skupina Široká veřejnost, všechny věkové skupiny, žáci základních a středních škol, tuzemští i zahraniční návštěvníci (velký zájem ze strany zahraničních návštěvníků), lesníci, myslivci.

Realizátoři NZM Ohrada – Muzeum lesnictví, myslivosti a rybářství.

Spolupracující subjekty Místní myslivecká sdružení.

Místo a čas konání NZM Ohrada – Muzeum lesnictví, myslivosti a rybářství, 6 dní v týdnu, duben – říjen, po domluvě možné návštěvy i mimo sezónu.

Financování Rozpočet muzea.

Způsob propagace Internet (<http://www.nzm.cz/ohrada.php>), Informační centrum Hluboká nad Vltavou.

4.1.3 Vinařství

Pro oživení tradice vinařství v Hluboké nad Vltavou byly navrženy dvě aktivity:

Aktivita 3.1 Jihočeské slavnosti vína

Aktivity	Pokračování Jihočeských slavností vína, rozšíření programu o další aktivity.
Cílová skupina	Muži i ženy, od 18 let, spíše tuzemští návštěvníci, zájemci o historii vína, milovníci vína i širší veřejnost (slavnosti).
Realizátoři	Ekologos o.p.s.
Spolupracující subjekty	Sponzoři a partneři - město Hluboká nad Vltavou, pan Lubor Dušek – Zámecké zahradnictví a další.
Místo a čas konání	Centrum města Hluboká nad Vltavou, každoročně v září.
Financování	Veřejné zdroje (např. JČK, EU, město Hluboká nad Vltavou), sponzorské dary.
Způsob propagace	Plakáty, letáky, články v tisku, rozhlas, internet, nabízí se možnost rozesílání sms.

Aktivita 3.2 Založení vinného sklípku a vinotéky v Hluboké nad Vltavou

Aktivity	Rozšíření vinic, zprovoznění vinárny, vinného sklípku a vinotéky, navázání na tradiční výrobu sudů, výroba vinných produktů, informační tabule s představením historie znovuobnovené tradice vinařství.
Cílová skupina	Muži i ženy, od 18 let, spíše tuzemští návštěvníci, zájemci o historii vína, milovníci vína i širší veřejnost.
Realizátoři	Místní podnikatelské subjekty.
Spolupracující subjekty	Farka a Farka v.o.s. (vinotéka z Českých Budějovic).
Místo a čas konání	Město Hluboká nad Vltavou, od roku 2009 dále.
Financování	Soukromé zdroje.
Způsob propagace	Internet, Informační centrum Hluboká nad Vltavou.

4.1.4 Vorařství

Pro oživení tradice vorařství byly navrženy 3 aktivity:

Aktivita 4.1 Ukázka plavby vorů po Vltavě

Aktivity	Rekonstrukce dávné tradice plavby vorů po Vltavě s doprovodným programem.
Cílová skupina	Muži i ženy, všechny věkové skupiny, tuzemští i zahraniční návštěvníci, zájemci o tradici voroplavby.
Realizátoři	Spolek Vltavan Čechy.
Spolupracující subjekty	Obce na řece Vltavě.
Místo a čas konání	Řeka Vltava (splavné úseky), letní období (nutné dlouhodobé plánování).
Financování	Soukromé zdroje, příspěvek města Hluboká nad Vltavou.
Způsob propagace	Články v tisku, regionální vysílání, rozhlas, internet.

Aktivita 4.2 Závodů dračích lodí

Aktivity	Závodů dračích lodí - šesti dvanáctimetrových otevřených kánoí s dračí hlavou na přídí a ocasem na zádi, poháněných dvacetičlennými posádkami s kormidelníkem a pod velením bubeníka, který udává tempo.
Cílová skupina	Muži i ženy, všechny věkové skupiny, tuzemští i zahraniční návštěvníci.
Realizátoři	Spolek Vltavan Purkarec.
Spolupracující subjekty	Město Hluboká nad Vltavou.
Místo a čas konání	Osada Purkarec, červenec.
Financování	Soukromé zdroje, příspěvek města Hluboká nad Vltavou.
Způsob propagace	Články v tisku, reportáže v regionálních zprávách, internet.

Aktivita 4.3 Expozice Vorařského muzea v Purkarci – síně voroplavby na Vltavě

Aktivity	Expozice sbírky dobových předmětů, náradí a dokumentů, informativní panely o spolcích Vltavan, doklady práce a způsobu života vorařů a šífařů v povodí Vltavy.
Cílová skupina	Muži i ženy, všechny věkové skupiny, žáci základních a středních škol, tuzemští i zahraniční návštěvníci, zájemci o tradici voroplavby.

Realizátoři	Voražské muzeum v Purkarcích.
Spolupracující subjekty	Město Hluboká nad Vltavou.
Místo a čas konání	Osada Purkarec, od května do září každý den kromě pondělí.
Financování	Rozpočet spolku, příspěvek města Hluboká nad Vltavou.
Způsob propagace	Internetové stránky spolku Vltavan (www.vltavan.cz).

4.1.5 Krajkářství

Pro oživení tradice krajkářství byly vytipovány dvě aktivity, které v současné době tradici udržují, a navržena jedna nová aktivita.

Aktivita 5.1 Propagace tradičního krajkářství v lokalitě a v zahraničí

Aktivity	Ukázky rekonstrukce starodávných krajek, propagace na mezinárodních veletrzích, spolupráce se zahraničními partnery, navázání kontaktů např. s belgickým městem Bruggy, které je světově proslulé tradicí krajkářství, exkurze.
Cílová skupina	Především ženy, všechny věkové skupiny, ale hlavní skupinou senioři, tuzemští i zahraniční návštěvníci, zájemci o ruční práce.
Realizátoři	Ludmila Dominová.
Spolupracující subjekty	Město Hluboká nad Vltavou, partnerská města Neustadt an der Eisch v Německu a městečko Bollingen ve Švýcarsku, Informační centrum Hluboká nad Vltavou.
Místo a čas konání	Město Hluboká nad Vltavou a partnerská města, průběžně.
Financování	Soukromé zdroje.
Způsob propagace	Propagace na mezinárodních veletrzích cestovního ruchu formou ukázek tradičního řemesla, internet.

Aktivita 5.2 Kurzy krajkářství

Aktivity	Kurzy krajkářství, síťování, práce s jehlou a vlnou, drátování, paličkování atd., dovolená s ručními pracemi.
Cílová skupina	Především ženy, všechny věkové skupiny, ale hl. skupinou senioři, tuzemští i zahraniční návštěvníci, zájemci o ruční práce.
Realizátoři	Ludmila Dominová, Bohdana Homolková, Stáňa Neradová.
Spolupracující subjekty	Integrovaná střední škola obchodní v Českých Budějovicích.
Místo a čas konání	Integrovaná střední škola obchodní v Českých Budějovicích, celoročně.
Financování	Poplatky za kurzovné.

Způsob propagace Internet – např. webové stránky věnované kurzům užitých řemesel (www.theodora.cz).

Aktivita 5.3 Přiblížení tradice krajkářství mladým lidem

Aktivita	Přiblížení tradice krajkářství mladým lidem – návrhářství, módní přehlídka, propagace na Svatebním veletrhu v Hluboké nad Vltavou.
Cílová skupina	Především ženy, všechny věkové skupiny, se zaměřením na mladší ročníky, tuzemští i zahraniční návštěvníci, zájemci o módu.
Realizátoři	Návrháři, svatební studia.
Spolupracující subjekty	Ludmila Dominová, Bohdana Homolková, Stáňa Neradová.
Místo a čas konání	Integrovaná střední škola obchodní v Českých Budějovicích, celoročně.
Financování	Soukromé zdroje.
Způsob propagace	Internet, letáky, plakáty, módní časopisy.

4.1.6 Jezdectví

Pro oživení tradice jezdeckví nebyly vytvořeny žádné nové aktivity, je však důležité zmínit aktivity, které tradici jezdeckví v Hluboké nad Vltavou a jejím okolí udržují.

Aktivita 6.1 Jezdecké kurzy

Aktivita	Jezdecký výcvik – jednorázové i dlouhodobé kurzy.
Cílová skupina	Muži i ženy, všechny věkové skupiny, ale hlavně děti a mládež, tuzemští i zahraniční návštěvníci, zájemci o jezdecký sport a chov koní.
Realizátoři	Dvůr Vondrov.
Spolupracující subjekty	Chovatelé koní.
Místo a čas konání	Dvůr Vondrov v Hluboké nad Vltavou, celoročně.
Financování	Poplatky za kurzy.
Způsob propagace	Informační centrum Hluboká nad Vltavou, internetové stránky Dvora Vondrov (www.vondrov.cz).

Aktivita 6.2 Jezdecké závody a soutěže, Velká a Malá cena města Hluboká nad Vltavou

Aktivita	Jezdecké drezurní a skokové závody, soutěže, Velká cena města Hluboká nad Vltavou, Malá cena města Hluboká nad Vltavou.
Cílová skupina	Muži i ženy, všechny věkové skupiny, ale hlavně děti a mládež, tuzemští i zahraniční návštěvníci, zájemci o jezdecký sport a chov koní.
Realizátoři	Dvůr Vondrov.
Spolupracující subjekty	Město Hluboká nad Vltavou.
Místo a čas konání	Dvůr Vondrov v Hluboké nad Vltavou, Jezdecký klub Caletto v Bavorovicích, celoročně.
Financování	Soukromé zdroje, příspěvek města Hluboká nad Vltavou.
Způsob propagace	Informační centrum Hluboká nad Vltavou, plakáty, letáky, články v tisku, inzerce v rozhlase, internetové stránky Dvora Vondrov (www.vondrov.cz).

Aktivita 6.3 Akce pro děti a mládež

Aktivita	Akce pro děti pro přiblížení tradice jezdeckví.
Cílová skupina	Muži i ženy, všechny věkové skupiny, ale hlavně děti a mládež, tuzemští i zahraniční návštěvníci, zájemci o jezdecký sport a chov koní.
Realizátoři	Dvůr Vondrov, jezdecký klub Caletto v Bavorovicích ad.
Spolupracující subjekty	Základní a střední školy.
Místo a čas konání	Dvůr Vondrov, jezdecký klub Caletto v Bavorovicích ad., celoročně.
Financování	Soukromé zdroje, školy, město Hluboká nad Vltavou.
Způsob propagace	Informační centrum Hluboká nad Vltavou, plakáty, letáky, články v tisku, inzerce v rozhlase, internetové stránky Dvora Vondrov (www.vondrov.cz).

Aktivita 6.4 Projížďky na koních po okolí města, jízda kočárem

Aktivita	Projížďky na koních nebo v kočáře po okolí města, adventní jízdy kočárem, využití koní a kočárů při svatebních slavnostech.
Cílová skupina	Muži i ženy, všechny věkové skupiny, tuzemští i zahraniční návštěvníci, svatebčané.
Realizátoři	Chovatelé koní – Dvůr Vondrov, jezdecký klub Caletto v Bavorovicích ad.
Spolupracující subjekty	Informační centrum Hluboká nad Vltavou.
Místo a čas konání	Okolí města Hluboká nad Vltavou, celoročně.

Financování	Poplatky za projížďky.
Způsob propagace	Letáky v Informačním centru Hluboká nad Vltavou, internet.

Aktivita 6.5 Hubertova jízda

Aktivita	Jízda na koni k počtě sv. Huberta, patrona lovu - hon na lišku ve slavnostních jezdeckých oděvech spojený s jezdeckou disciplínou, s vycvičenou smečkou parforsních psů, za doprovodu loveckých signálů a hudby.
Cílová skupina	Příznivci parforsních honů, všechny věkové skupiny, tuzemští i zahraniční návštěvníci.
Realizátoři	Dvůr Vondrov.
Spolupracující subjekty	Chovatelé koní.
Místo a čas konání	Dvůr Vondrov a okolí, podzim – zakončení jezdecké sezóny.
Financování	Soukromé zdroje, veřejné zdroje (JČK, EU).
Způsob propagace	Informační centrum Hluboká nad Vltavou, plakáty, letáky, články v tisku, inzerce v rozhlase, internetové stránky Dvora Vondrov (www.vondrov.cz).

Aktivita 6.6 Hipoterapie

Aktivita	Hipoterapie zahrnující hiporehabilitaci ⁴ a léčebné pedagogicko-psychologické ježdění ⁵ .
Cílová skupina	Děti i dospělí s různým znevýhodněním.
Realizátoři	Dvůr Vondrov.
Spolupracující subjekty	Koníček, o.s. (nestátní nezisková organizace poskytující služby dětem a dospělým s různým znevýhodněním), fyzioterapeuti, asistenti při hipoterapii, hipologové, sociální pracovníci.
Místo a čas konání	Dvůr Vondrov a okolí, celoročně.
Financování	Soukromé zdroje, veřejné zdroje (JČK, Ministerstvo zdravotnictví ČR).
Způsob propagace	Ministerstvo zdravotnictví, různé organizace poskytující sociální služby v Jihočeském kraji, internetové stránky Dvora Vondrov.

⁴ Fyzioterapie prostřednictvím koně

⁵ Psychoterapie, socioterapie a pracovní terapie za účasti koně

4.2 Aktivity oživující vybrané tradice v mimosezónním období

Hluboká nad Vltavou a její okolí je z hlediska komerčního cestovního ruchu typickou letní destinací. Vybrané tradice pomáhají posílit rozvoj cestovního ruchu v době mimo hlavní sezónu, která je ohraničena měsíci červnem a zářím. Realizace navrhovaných aktivit povede nejen ke zvýšení přílivu návštěvníků Hluboké nad Vltavou a jejího okolí, ale také k prodloužení doby jejich pobytu.

Aktivity oživující tradici rybářství se dají provozovat prakticky celý rok, některé z nich dokonce pouze v zimním období (např. lov na dírkách).

Myslivecká sezóna se odvíjí od loveného druhu zvěře a ptactva, většinou se však nekryje s letním obdobím. V létě jsou pořádány pouze Ohradské a národní myslivecké slavnosti.

Tradice vinařství je rovněž prakticky celoroční aktivitou, i když nejvíce viditelná aktivita Jihočeské slavnosti vína se odehrává pravidelně v měsíci září, tedy na konci hlavní turistické sezóny.

Z vybraných tradic je na letní sezónu nejvíce zaměřena tradice vorařství, jejíž aktivity, jako např. závody dračích lodí nebo ukázka plavby vorů na Vltavě (rekonstrukce starobylé tradice), vyžadují teplé počasí.

Oproti tomu tradici krajkářství lze rozvíjet celoročně či ji přímo zaměřit na zimní sezónu.

Jezdectví zahrnuje aktivity, které je možné provozovat po celý rok. Typicky letní akcí je pouze Malá a Velká cena města Hluboká nad Vltavou, která se koná každoročně v srpnu.

Následující tabulka shrnuje aktivity oživující vybrané tradice, rozdělené do jarního, podzimního a zimního období.

Tabulka 4   **Aktivity oživující vybrané tradice v období mimo hlavní turistickou sezónu**

Roční období	Tradice	Aktivity
Jaro	Rybářství	Týdny rybích specialit v místních restauracích Rybářské závody Expozice v Muzeu lesnictví, myslivosti a rybářství v Loveckém zámku Ohrada
	Lesnictví a myslivectví	Expozice v Muzeu lesnictví, myslivosti a rybářství v Loveckém zámku Ohrada
	Vinařství	Provoz vinárny, vinného sklípku a vinotéky
	Vorařství	Expozice Vorařského muzea v Purkarcí – síně voroplavby na Vltavě
	Krajkářství	Propagace tradičního krajkářství v lokalitě a zahraničí Kurzy krajkářství Přiblížení tradice krajkářství mladým
	Jezdeckví a chov koní	Jezdecké kurzy Jezdecké závody Projížďky na koních po okolí města, jízda kočárem Hipoterapie
Podzim	Rybářství	Jihočeské rybářské slavnosti Týdny rybích specialit v místních restauracích Výlovy rybníků Rybářské závody Expozice v Muzeu lesnictví, myslivosti a rybářství v Loveckém zámku Ohrada
	Lesnictví a myslivectví	Hony a lovy Parforsní hony Expozice v Muzeu lesnictví, myslivosti a rybářství v Loveckém zámku Ohrada
	Vinařství	Provoz vinárny, vinného sklípku a vinotéky
	Krajkářství	Propagace tradičního krajkářství v lokalitě a zahraničí Kurzy krajkářství Přiblížení tradice krajkářství mladým
	Jezdeckví a chov koní	Jezdecké kurzy Jezdecké závody Projížďky na koních po okolí města, jízda kočárem Hubertova jízda Hipoterapie
Zima	Rybářství	Lov ryb na dírkách Týdny rybích specialit v místních restauracích Rybářské závody
	Lesnictví a myslivectví	Hony a lovy Parforsní hony (prosinec)
	Vinařství	Provoz vinárny, vinného sklípku a vinotéky
	Krajkářství	Propagace tradičního krajkářství v lokalitě a zahraničí Kurzy krajkářství Přiblížení tradice krajkářství mladým
	Jezdeckví a chov koní	Jezdecké kurzy Jezdecké závody Projížďky na koních po okolí města, jízda kočárem Hipoterapie

Zdroj: Zpracovatel

5 ZÁVĚR

Cílem analýzy zapomenutých tradic bylo připomenout pro region charakteristické tradice, jako je vinařství, vorařství, lesnictví, krajkářství, myslivectví, pivovarnictví, jezdeckví spojené s chovem ušlechtilých koní a další tradiční řemesla, která v současné době nenacházejí široké uplatnění jako v dobách dřívějších. Tyto tradice mohou být využity zejména v rozvoji šetrných forem cestovního ruchu. Zároveň může být oživením těchto tradic posílena mimosezónní návštěvnost sledované oblasti, což bylo dalším cílem předkládané analýzy.

Město Hluboká nad Vltavou a její okolí má bohatou historii, která s sebou v průběhu staletí přinesla množství tradic, některých typicky i netypicky jihočeských, jiných zcela unikátních. Tradice byly rozděleny podle jejich schopnosti být znovu oživené na zapomenuté, částečně oživené a perspektivní. Z výše jmenovaných tradic byly vytipovány jako nejpřínosnější rybářství, myslivectví, vinařství, vorařství, krajkářství a jezdeckví. Tyto tradice jsou považovány za perspektivní nebo alespoň částečně oživené a byly zahrnuty do návrhové části dokumentu. Výjimkou je tradice vorařství, která byla zařazena do tradic zapomenutých, přesto je v ní stále spatřován potenciál pro znovuoživení, což dokládá fungování spolku Vltavan a jeho aktivity. Oproti tomu mezi téměř zapomenutá tradiční řemesla, která byla dříve spojována s Hlubokou nad Vltavou a jejím okolím, dnes patří tradice pivovarnictví, sudařství, řezbářství a kovářství.

Ve strategické části bylo navrženo celkem 24 aktivit pro oživení 6 vybraných tradic. Většina těchto aktivit již ve sledované oblasti díky aktivitě místních subjektů funguje. Závěrem lze tedy konstatovat, že aktivit na oživení tradic již bylo vyvinuto poměrně dost, a proto je v současné době důležité zaměřit se spíše než na vyhledávání nových aktivit na posílení stávajících, více je provázat a dostatečně je propagovat mezi širokou veřejností.

6 SEZNAM LITERATURY A ZDROJŮ DAT

Kapitola 1.1:

Mikroregiony. Internetové stránky MAS Hlubocko – Lišovsko. Dostupné na: <www.mashl.cz> [12.1.2009]

Informace o městě. Internetové stránky města Hluboká nad Vltavou. Dostupné na: <<http://www.hluboka.cz/index.php/informace-o-meste>> [12.1.2009]

Obrázek 1 Hluboká nad Vltavou a okolí. Dostupné na: <www.mapy.cz> [15.1.2009]

Kapitola 1.2:

Informace o městě. Internetové stránky města Hluboká nad Vltavou. Dostupné na: <<http://www.hluboka.cz/index.php/informace-o-meste>> [12.1.2009]

Kapitola 1.3:

Mikroregiony. Zajímavosti. Internetové stránky MAS Hlubocko – Lišovsko. Dostupné na: <www.mashl.cz> [12.1.2009]

Turistika. Internetové stránky města Hluboká nad Vltavou. Dostupné na: <<http://www.hluboka.cz/index.php/turistika>> [13.1.2009]

Obrázky 2 - 5 Státní zámek Hluboká, Alšova jihočeská galerie, Lovecký zámek Ohrada, Zoo Ohrada. Dostupné na: <<http://www.hluboka.cz/index.php/turistika>> [14.1.2009]

Hluboká nad Vltavou ubytování a Zámek Hluboká nad Vltavou. Turistický server. Dostupné na: <<http://www.visithluboka.cz/>> [14.1.2009]

Kapitola 2.1.1:

Jihočeské rybářské slavnosti. Internetové stránky MAS Hlubocko – Lišovsko. Dostupné na: <www.mashl.cz> [12.1.2009]

Kapitola 2.1.2:

Jihočeské slavnosti vína. Internetové stránky společnosti Ekologos: Dostupné na: <<http://www.ekologos.eu/content/view/50/57/>> [13.1.2009]

Kapitola 2.1.3:

Tabulka 1 a graf 1 Tradice spojované s Hlubokou nad Vltavou a jejím okolím. Výsledky z průzkumu realizovaného v souvislosti s projektem Oživení zapomenutých tradic v regionu. Interní zdroje společnosti Ekologos, o.p.s.

Kapitola 2.2.1:

Jižní Čechy. Řeky, rybníky a rybníkářství. Časopis COT Business. Dostupné na: <http://www.cot.cz/data/cesky/01_05/5_reg_3.htm> [13.1.2009]

Výlovy jihočeských rybníků. Informační systém cestovního ruchu Jihočeského kraje. Dostupné na: <<http://www.jiznicechy.cz/index.php?menu=aktuality&artnr=28>> [29.1.2009]

Hluboká nad Vltavou a okolí. V Hluboké nad Vltavou: Spolek pro okrášlování a ochranu domoviny, 1926, 116 s.

Sportovní rybolov. Internetové stránky společnosti Rybářství Hluboká a.s. Dostupné na: <<http://www.hluboka.rybarstvi.cz/>> [13.1.2009]

Lov na dírkách. Internetové stránky společnosti Rybářství Hluboká a.s. Dostupné na: <<http://www.hluboka.rybarstvi.cz/lov-ryb-na-dirkach.html>> [21.1.2009]

Obrázek 6 Rybolov po 1. světové válce. Internetové stránky Místní organizace Českého rybářského svazu Hluboká nad Vltavou. Dostupné na: <<http://www.crscb.cz/hluboka/>> [14.1.2009]

Obrázek 7 Archivní snímek Místní organizace Českého rybářského svazu Hluboká nad Vltavou. Internetové stránky Místní organizace Českého rybářského svazu Hluboká nad Vltavou. Dostupné na: <<http://www.crscb.cz/hluboka/>> [14.1.2009]

Myslivost a rybníkářství. Internetové stránky společnosti Lesy Hluboká nad Vltavou a.s. Dostupné na: <<http://www.caviar.cz>> [14.1.2009]

Kapitola 2.2.2:

Hluboká nad Vltavou a okolí. V Hluboké nad Vltavou: Spolek pro okrášlování a ochranu domoviny, 1926, 116 s. Použity úryvky textu ze str. 69 – 70 a 72 – 74.

Martan, P.: První poválečný parforsní hon v Čechách. Časopis Obnovená tradice, číslo 12, ročník VI, 1995.

Andreska, J.: 300 let od založení mysliveckého bratrstva v Hluboké. Časopis Obnovená tradice, číslo 6, ročník III, 1992.

Neumann, J.: Schwarzenberské lesní hospodářství a myslivost ve vzpomínkách. Časopis Obnovená tradice, číslo 33, ročník XVII, 2006.

Záloha, J.: Dávné hony na černou zvěř v okolí Hluboké. Časopis Obnovená tradice, číslo 21, ročník XI, 2000.

Rakušan, C.: Hlubocké myslivecké bratrstvo nebylo jiné. Časopis Obnovená tradice, číslo 28, ročník XIV, 2003.

Myslivost a rybníkářství. Internetové stránky společnosti Lesy Hluboká nad Vltavou a.s. Dostupné na: <<http://www.caviar.cz>> [14.1.2009]

Myslivost a sportovní rybolov. Internetové stránky společnosti Rybářství Hluboká a.s. Dostupné na: <<http://www.hluboka.rybarstvi.cz/>> [13.1.2009]

Obrázky 8 – 12 Lovecká chata spol. Lesy Hluboká a.s., Lovené ptactvo. Internetové stránky společnosti Lesy Hluboká nad Vltavou a.s. Dostupné na: <<http://www.caviar.cz>> [14.1.2009]

Akce v průběhu roku. Oficiální stránky Státního zámku Hluboká. Dostupné na: <<http://www.zamek-hluboka.cz/akce-v-prubehu-roku.php>> [21.1.2009]

Kapitola 2.2.3:

Nedbal, F.: Stručná historie obce Purkarec a spolku Vltavan. Časopis Obnovená tradice, číslo 12, ročník VI, 1995.

Neumann, J.: Uplynulo 30 let od plavby posledního vltavského voru. Časopis Obnovená tradice, číslo 24, ročník XII, 2001.

Neumann, J.: O vzniku jihočeské plavecké písně Šífařská. Časopis Obnovená tradice, číslo 27, ročník XIV, 2003.

Růžičková, A.: Strípky z minulosti Kostelce, Poněšic, Hroznějovic, Jaroslavice a Líšnice. Hluboká nad Vltavou, Městský úřad, 2001.

Historie vorařství na Vltavě. Internetový server Vítejte v České republice. Dostupné na: <<http://www.vitejte.cz/objekt.php?oid=4434&j=cz>> [13.1.2009]

Historie spolku Vltavan Purkarec. Internetové stránky Spolku Vltavan Čechy. Dostupné na: <<http://www.vltavan.cz>> [13.1.2009]

Obrázek 13 Prapor Spolku Vltavan Purkarec, Obrázek 14 Vltavanské kroje, Obrázek 15 Vorařské muzeum Purkarec. Internetové stránky Spolku Vltavan Čechy. Dostupné na: <<http://www.vltavan.cz>> [13.1.2009]

Kapitola 2.2.4:

Jihočeské slavnosti vína. Internetové stránky společnosti Ekologos. Dostupné na: <http://www.ekologos.eu/files/TZ/2007/TZ_12-2007.pdf> [15.1.2009]

Jihočeské slavnosti vína. Internetové stránky města Hluboká nad Vltavou. Dostupné na: <http://www.hlubokanadvltavou.eu/index.php?option=com_content&task=view&id=548&Itemid=124> [15.1.2009]

Obrázek 16 Jihočeské slavnosti vína 2008. Internetové stránky společnosti Ekologos. Dostupné na: <<http://www.ekologos.eu/content/view/58/63/>> [21.1.2009]

Kapitola 2.2.5:

Nositel tradice lidových řemesel 2008. Internetové stránky Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska. Dostupné na: <<http://www.shscms.cz/ehd/nositel-tradice-lidovych-remesel.html>> [15.1.2009]

Štráfěldová, A.: Na Hluboké obnovují prastarou techniku vyšívání rybími šupinami. Internetové stránky Českého rozhlasu. Dostupné na: <<http://www.radio.cz/cz/clanek/47244>> [15.1.2009]

Obrázek 17 Ludmila Dominová. Internetové stránky Českého rozhlasu. Dostupné na: <<http://www.radio.cz/cz/clanek/47244>> [15.1.2009]

Obrázky 18 a 19 Ukázky z vystavených prací na Krajčářských dnech v Praze. Internetové stránky Českého rozhlasu. Dostupné na: <<http://www.radio.cz/cz/clanek/47244>> [15.1.2009]

Kapitola 2.2.6:

Mařík, J.: Paměti města Hluboká. Nákladem města Hluboké, 1923, 191 s.

Kolář, D., Koblasa, P.: Město jménem Hluboká. Vydal Historicko-vlastivědný spolek v Českých Budějovicích ve spolupráci s Městským úřadem Hluboké nad Vltavou, Jelmo, 1997, 176 s.

Pivovary. Dostupné na: <<http://www.pivovary.info/historie/h/h.htm>> [15.1.2009]

Obrázek 20 Objekt schwarzenberského pivovaru v Hluboké nad Vltavou. Internetové stránky věnované pivovarům a jejich etiketám. Dostupné na:

<<http://www.pivety.com/HlubokanVlt.htm>> [15.1.2009]

Kapitola 2.2.7:

Utváření a výzdoba hlubockých interiérů. Oficiální stránky Státního zámku Hluboká. Dostupné na: <<http://www.zamek-hluboka.eu/historie/stavebni-dilo-schwarzenberske-primogenitury/utvareni-a-vyzdoba-hlubockych-interieru/>> [15.1.2009]

Staří skláři, kteří po krachu skláren přišli o práci, radí mladým. Internetové stránky Hospodářské komory ČR. Dostupné na: <http://www.komora.cz/hk-cr-top-02-sede/podpora-podnikani-v-cr/oborove-informace/stavebnictvi-technicka-remesla-a-technicka-zarizeni/art_26812/stari-sklari-kteri-po-krachu-sklaren-prisli-o-praci-radi-mladym.aspx> [15.1.2009]

Neumann, J.: Dřevo využívají i řezbáři. Časopis Obnovená tradice, číslo 24, ročník XII, 2001.

Dvůr Vondrov Hluboká nad Vltavou. Internetové stránky Dvora Vondrov Hluboká nad Vltavou. Dostupné na: <<http://www.vondrov.cz/vo2.htm>> [15.1.2009]

Obrázek 21 Dvůr Vondrov Hluboká nad Vltavou. Internetové stránky Dvora Vondrov Hluboká nad Vltavou. Dostupné na: <<http://www.vondrov.cz/foto/hubert0709.jpg>> [21.1.2009]

Kapitola 2.2.8:

Oficiální stránky Divadla Hluboká nad Vltavou. Dostupné na: <<http://www.divadlohluboka.ccsi.cz/joomla/>> [26.1.2009]

Akce v průběhu roku. Oficiální stránky Státního zámku Hluboká. Dostupné na: <<http://www.zamek-hluboka.cz/akce-v-prubehu-roku.php>> [26.1.2009]

Historie amatérského divadla v Hluboké nad Vltavou. Databáze českého amatérského divadla. Dostupné na: <<http://www.amaterskedivadlo.cz/main.php?data=geo&id=1787/>> [26.1.2009]

Muzejní noc se dřevem. Oficiální stránky města Hluboká nad Vltavou. Dostupné na: <<http://www.hluboka.cz/index.php/component/content/article/1-latest-news/97-archiv-aktualit>> [26.1.2009]

Galerijní noc v Alšově jihočeské galerii. Oficiální stránky Alšovy jihočeské galerie v Hluboké nad Vltavou. Dostupné na: <<http://www.ajg.cz/cz/page/26/galerijni-noc.html>> [26.1.2009]

Kapitola 3.5:

Spolky, kluby a zájmová sdružení v Hluboké nad Vltavou. Dostupné na:

<http://www.hlubokanadvltavou.eu/index.php?option=com_content&task=view&id=488&Itemid=109> [29.1.2009]

Kapitola 4.1.1:

Jihočeské rybářské slavnosti. Internetové stránky MAS Hlubocko – Lišovsko. Dostupné na: <www.mashl.cz> [27.1.2009]

Vše o rybářských závodech v ČR. Dostupné na:

<<http://rybarskezavody.unas.cz/act.php?akce=akce&idakce=601>> [29.1.2009]

7 SEZNAM ZKRATEK

AJG	Alšova jihočeská galerie v Hluboké nad Vltavou
ČEZ	České energetické závody
c. k.	císařsko-královský (zkratky z období tzv. dvojí monarchie Rakouska-Uherska v letech 1867 až 1918, kdy rakouský císař zároveň vládl jako uherský král)
Č.. p.	Číslo popisné
ČR	Česká republika
ČSR	Československá republika
EU	Evropská unie
ha	hektar
JČK	Jihočeský kraj
JE	Jaderná elektrárna
JZD	Jednotné zemědělské družstvo
MAS	Místní akční skupina
MěÚ	Městský úřad
MO	Místní organizace
n. p. Čsl.	Národní podnik československý
NZM	Národní zemědělské muzeum
ONV	Okresní národní výbor
ÚN	Údolní nádrž
USA	Spojené státy americké

8 SEZNAM OBRÁZKŮ, GRAFŮ A TABULEK

Obrázek 1	Hluboká nad Vltavou a okolí	str. 3
Obrázek 2	Státní zámek Hluboká	str. 7
Obrázek 3	Alšova jihočeská galerie	str. 7
Obrázek 4	Lovecký zámek Ohrada	str. 8
Obrázek 5	Zoo Ohrada	str. 8
Obrázek 6	Rybolov po 1. světové válce	str. 13
Obrázek 7	Archivní snímek Místní organizace Českého rybářského svazu Hluboká nad Vltavou	str. 14
Obrázky 8 a 9	Lovecká chata spol. Lesy Hluboká a.s.	str. 18
Obrázky 10, 11 a 12	Lovené ptactvo	str. 18
Obrázek 13	Prapor Spolku Vltavan Purkarec	str. 20
Obrázek 14	Vltavanské kroje	str. 21
Obrázek 15	Voražské muzeum Purkarec	str. 22
Obrázek 16	Jihočeské slavnosti vína 2008	str. 24
Obrázek 17	Ludmila Dominová	str. 25
Obrázky 18 a 19	Ukázky z vystavených prací na Krajkářských dnech v Praze	str. 26
Obrázek 20	Objekt schwarzenberského pivovaru v Hluboké nad Vltavou	str. 27
Obrázek 21	Dvůr Vondrov Hluboká nad Vltavou	str. 28
Tabulka 1	Tradice spojované s Hlubokou nad Vltavou a jejím okolím	str. 11
Tabulka 2	Přehled akcí ve dvoře Vondrov Hluboká nad Vltavou	str. 28
Tabulka 3	Cílové skupiny jednotlivých tradic	str. 34
Tabulka 4	Aktivity oživující vybrané tradice v období mimo hlavní turistickou sezónu	str. 49
Graf 1	Tradice spojované s Hlubokou nad Vltavou a jejím okolím	str. 12